

Istensegíccs

Faludráma egy felvonásban

•

Szereplők:

HERMIN

PAPA

STOPPOS

ROBI

JOLI

NAGYMUTTER

HIVATALNOK

GYÁMÜGYES

SPIESZ

CÍGLERFERI

RÓZSIKA

IBOLYKA

I.GYEREK

II.GYEREK

továbbá a REZESBANDA, amely a jelenetek között a színpad előtt muzsikál

Játszódik: valahol egy faluban és egy városban

•

•

Első jelenet

Egy falu az út mellett. Két cigány fiú érkezik. Körbenéznek. Bemennek a telefonfülkébe. Elkezdik rugdosni, ütni a pénztartó perselyt. Addig verik, amíg az le nem szakad. Majd egyikük a letört telefonkészülékkel együtt felveszi azt.

I. GYEREK *(dühösen)* Majd én!

II. GYEREK Ez az enyém!

I. GYEREK Hogy lenne má a tied?

Jön Robi, a gyerekek apja: kigyúrt, nagydarab ember fehér trikóban.

ROBI Elég!

Elveszi tőlük a telefont és a perselyt.

ROBI *(a fejével a falunévtábla felé bök)* Azt is!

A két gyerek rácsimpaszkodik a falunévtáblára. Robi közben hátramegy, a szétbarmolt telefont leteszi. A két fiú addig tekergeti a táblát, amíg az le nem törik a rúdjáról.

ROBI *(jön vissza)* Jó lesz az má!

Csörög Robi mobiltelefonja, felveszi, beszél. Közben a gyerekei a kezébe nyomják a kopott falunévtáblát.

ROBI *(telefonál)* Há persze hogy! Mikó hazudtam én neked, testvér? Amit én megmondok, az úgy is van! Ha fizetsz, má egybű viheted is! Semmi csere!

Közben egy útszéli stoppos érkezik fekete bőrdzsekiben, térképpel a kezében, hátizsákkal. A stoppos értetlenül járkal le-föl, hiába nézi, keresi a falu nevét, csak a tábla tartórúdját találja.

ROBI *(telefonál)* Más nem kő?

Csend.

ROBI Sínváltó?

Csend.

ROBI Felújítandó! Persze!

Csend.

ROBI Akkó majd megalkuszunk!

Csend.

ROBI A Jolika má otthon lesz!

Csend.

ROBI Gyűjjé csak nyugodtan!

Csend.

ROBI Ott lesz a fészerbe, hátú!

A stoppos előveszi a mobilját, amely lemerült.

STOPPOS A kurva életbe!

A stoppos odamegy a telefonfülkéhez, kerülgeti, de észreveszi, hogy nincs benn készülék. Dühöng. Lerakja a hátizsákját. Robi közben befejezi a beszélgetést.

- ROBI *(a stoppos felé fordul)* Valami bajod van?
STOPPOS Mi a neve ennek a hülye falunak? *(Ránéz Robira, visszahököl.)* Jó, jó rendben! A fenébe! Eltévedtem! Hogy lehetek ilyen barom?
ROBI Ha akarsz, elviszlek egy darabon. Ha tetszik, akkor üljél be oda.
STOPPOS Csak viccelek! Nem is vagyok stoppos!
ROBI Há akkó mi vagy?
STOPPOS Hogy?
ROBI Hé! Ismerős vagy te nekem! Nem te vótá itt a múlt héten? Hallod, öcsém?

Robi közelebb megy a stopposhoz, alaposan szemügyre veszi. A két fiú odasétál a szétvert fülke mellé, elemelik a stoppos hátizsákját.

- STOPPOS Hogy én?
ROBI Ismerős vagy!
STOPPOS Az nem lehet!
ROBI Dehogynem!
STOPPOS Soha nem jártam erre! Mondom, hogy nem!
ROBI Te vótá valamelyik éjjel a házunk előtt!
STOPPOS Először vagyok itt életemben!
ROBI Majdnem lelőttem a nagymutttert, baszd meg!
STOPPOS Ember! Miről beszél? Én csak a táblát keresem!
Valaki ellopta!
ROBI Azt mondod?
STOPPOS *(indulna)* Viszontlátásra!
ROBI Innen nem lehet csak úgy lelépni!
STOPPOS Mit mond?
ROBI Ez nem az a hely!
STOPPOS Jó nekem gyalog is.

ROBI Most elgyűssz hozzánk!

STOPPOS Hogy én?

ROBI No, szállj csak be! Helló!

STOPPOS Én csak egy turista vagyok!

ROBI Ki nem szarja le! Nem hallod, mit mondok?

STOPPOS Értse már meg végre! *(Robi kezébe nyomja a térképet.)* Itt a bizonyíték! Nézzen csak ide! Ezen a gyönyörű térképen szépen bejelöltem a településeket. Akárhogy is forгатom, ez egy térkép, nem? Miért jelöltem volna be ezt a sok állomást, ha csak ide akartam volna jönni? Hogy én mekkora hülye vagyok! Legalább azt mondja meg, hogy ebben a pillanatban...

ROBI Kuss! Túl sok a duma!

STOPPOS De én tényleg...

ROBI Majd meglátjuk!

STOPPOS Ebben a térségben a lexikon szerint három ritkaságnak számító vándormadár is fészket rakott!

ROBI No persze!

STOPPOS Itt a bizonyíték!

ROBI Ne röhögtes má, baszd meg! Milyen madárrú beszélsz? A darvak már rég elhúztak, öcsém! *(Eldobja a térképet.)* Ezzel a tudósdumává akarsz átbaszni? Még jó, hogy erre gyüttem! Ki küdött? Mi van nálad? Most az egyszer elkaptalak, baszd meg! Szállj csak be! Szállj má! Hiába kajabászs! Senki se hallja!

STOPPOS Bocsánat! A hátizsákom! Hová lett? Hol van?

ROBI Pofa be!

Robi nyakon ragadja a stoppost, elmennek. Sötét.

Második jelenet

A falu hivatalának irodája. Málló falak, rendetlenség. Hermin egy széken ül, kistáskával. Kezét tördeli, előtte a helyi munkaközvetítő, egy férfi.

HIVATALNOK De kérem, asszonyom, már tegnap is megmondtam!

HERMIN Az nem lehet!

HIVATALNOK Semmi újjal nem tudok szolgálni.

HERMIN Nekem azt ígérték!

Hermin egyre feszültebb, képtelen egy helyben ülni.

HIVATALNOK Persze tudom, régen minden más volt! De mivel manapság hó is csak alig – elolvad, mielőtt katalapultálna –, így a téli idénymunka sem lehetséges. Ezt akarta hallani? Nyáron öntözés, tavasszal a gyümölcsfák koronájának szakszerű befóliázása, ősszel pedig a szokásos diószedés. Sajnálom. De már ennek is vége. Egyetlen szem diónk sincs. Amúgy számlaképes?

HERMIN Viccel?

HIVATALNOK Csak halkán mondom: akkor hagyjon fel minden reménnyel.

HERMIN Higgyen nekem! Kérem!

HIVATALNOK Persze, persze!

HERMIN Kérem! Bármit megcsinálok! A papa már kislánykoromban megtanított sok mindenre. Ha kell, vécét sikálok, ha kell, virágot kötök.

HIVATALNOK Amint lehetőség lesz.

HERMIN Azt ígérték, hogy jövőre megváltozik minden! Hogy lesz munka. Mindenkinek. Csak be kell jönni ide.

HIVATALNOK Asszonyom, én csak egyszerű falusi munkaközvetítő vagyok! És bár ez nem tartozik szorosan a munkakörömhöz, én mégis szeretném megnyugtatni! Maga egyszerűen nincs tisztában a jövő fogalmával. Az embernek legyenek elvei, legyen szilárd világnézete!

HERMIN Nekem muszáj dolgoznom! Értse meg!

HIVATALNOK Furcsa, hogy egy ilyen helyen személyesnek tűnő tanácsokat osztogatok, de ha már más nincs, márpedig úgy tűnik, akkor mondanék én valamit. Miért nem költözik el? Miért? Magának is jobb lenne! Szedje össze magát! *(Gúnyosan)* Aztán húzzon el innen!

HERMIN De hát...

HIVATALNOK Már megint kezdi?

HERMIN De hát én itt születtem!

HIVATALNOK Értse már meg! Én vagyok az egyetlen, akinek rendes munkája van ebben a faluban.

HERMIN Tehetek én róla?

HIVATALNOK Jöjjön holnap is.

HERMIN Nem tudok így hazamenni. Mint mondok a papának?

HIVATALNOK Ne mondjon neki semmit.

A hivatalnok elővesz egy üveg olcsó brandyt a pult alól.

HIVATALNOK Megkínálhatom?

HERMIN Most már mindegy.

A hivatalnok bezárja az ajtót, önt az italból mindkettejüknek. Hermin remegő kézzel lehajtja, a hivatalnok csak lötyköli a poharában.

HIVATALNOK Ha ilyen szar a világ. Mert az.

HERMIN A munka az munka. Azért pénz jár.

HIVATALNOK Majd megjön a szociális háló, aztán rávetül mindenre, minden kis eldugott településre. Attól kezdve majd némi támogatáshoz lehet jutni. De addig? Látogasson csak ki a telepre – tudja, oda a faluszélre, ahol az a sok madárijesztő lakik –, ott aztán láthatja, mi megy! Ha nem hallgat rám, akkor előbb vagy utóbb maga is odajut.

HERMIN Miről beszél?

HIVATALNOK *(hirtelenfeláll, kiabál)* Túl kell élni őket! Érti már? Be kell gyűjteni a zsírt meg a mézet! Főzzen háziszappant! Fogja be az énekesmadarakat! Az általános teória szerint minden lehetséges módon elkészíthetők. És ízletesek is.

HERMIN Megőrült?

Hermin remegő kézzel kivesz egy cigarettát az asztalon heverő dobozból. Rágyújt.

HERMIN Valahol lennie kell valakinek.

HIVATALNOK Kire gondol?

HERMIN Aki segít.

A hivatalnok az ujjával megkopogatja a poharát.

HIVATALNOK Nem szabad belőle túl sokat. Maga fiatal még.

HERMIN *(odatolja az üres poharat)* Erre most nincs idő!

HIVATALNOK *(önt)* Előbb vagy utóbb döntenie kell. Magának is.

A hivatalnok előrehajol, Hermin szemébe néz.

HIVATALNOK Tudnia kell, hogy melyik oldalon áll.

Hermin lehajtja az italt.

HIVATALNOK Ért engem?

A hivatalnok megvonja a vállát, feláll, rágyújt, le-föl sétálgat az irodában.

HIVATALNOK Járjon nyitott szemmel! A kocsmában is sokat tanulhat. Egyszer már végre össze kéne fognunk!

HERMIN Tudja, nekem sürgősen...

HIVATALNOK Várjon! Egy kicsit engedje el magát!

HERMIN Ma még a gyámügyre is megyek...

HIVATALNOK Asszonyom, jobb, ha most csak rám figyel! Ezt a falut, megsúgom magának, ezt a helyet csúnyán elátkozták.

HERMIN Honnan tudja?

HIVATALNOK Az a kérdés, hogy látja-e, amit én? Nem olvastam túl sok krimi, ne gondolja! Én, Tótmisi, mindig is józan és naturalista ember voltam. Ilyennek ismer mindenki. A feleségem is ezért tisztel! Ezért mos és főz rám!

HERMIN Furcsa!

HIVATALNOK Egyik reggel éppen munkába indultam. No, kit látok az utcán? Ott ült az árokszélen a Cígler-feri, állítólag hívő ember, és mit csinált? No, mit? Horgászott! Mondom én neki: mit fogtál, Feri? Erre ő: három pontyot és két keszeget. Hát azt meg hogy, te hülye! – gondoltam én magamban –, mikor nincs is víz a mederben! Érti? Ezért mondom én, Tótmisi, amit mondok. Nem akarok én semmi rosszat. Senkinek. De kérdelem én: minek él az ilyen? *(Keresztet vet.)* Isten segítsen bennünket, hogy ne kövessünk el semmi rosszat!

Hermin csodálkozva hallgatja.

HIVATALNOK Legjobb, ha az ember – amíg meg nem érkezik a munkahelyére –, leragasztja a szemét, és nem

néz se jobbra, se balra. Azért élnek itt nagy tiszteletben álló személyek is. Kár, hogy nem ismeri őket. Ők talán segíthetnének. Elnézést, ha föltartom.

HERMIN Úgyszólván semmi dolgom! Vagyis minden perc drága. Mennem kell tovább. Sürget az idő.

HIVATALNOK Ne nyugtalankodjék! Fő a hidegvér! Én csak jót akarok! Csak jót!

Hermin el. Sötét.

Harmadik jelenet

A gyámhivatal előszobája. Hermin és Joli várakozik.

JOLI Aszonta, hogy várjak! Csak azt nem tom, minek? Én itt ülök má lassan egy napja! De ki nem gyűnne onnan! Beásta magát, mint a vakondok. Aszonta, hoz majd valami papirost. Nem kő az nekünk. Megmondta a nagymutter is. Megyünk mi úgyis Vankufferba.

HERMIN Vankufferba?

JOLI Oda vagy mi. Há persze. Ezek minden héten innen folyton kigyűnnek a házba, oszt nézik. Mindent írnak, fényképeznek. Pedig egész életemben nem loptam egy darab száraz gallyat sem. Megesküszöm az anyám életére! Mondtam én a Robinak is! Vigyázzon má, ha gyűnnek! Legalább az italt dugja el. Mert a végén még elviszik a gyereket. Én má a házba se szeretek annyira. Má kedvem sincs hozzá. Alunni meg amúgy se. A mútkó is jött valaki, valami éjszakai gádszó! Először kiabát, aztán vadászpuskával szétlőtte a kislámpát meg a Máriánkat. Éppen a nagymutter vót otthon. Még jó, hogy nem esett semmi baja! De ezeknek itt hiába mondom. Jaj! Olyan fölzaklatott az én családom lelke! Bocsánat a nagy hangszintemé! Sokszó má öngyilkossági gondolat keringet! Még főkötöm magam a góréba!

A gyámügyes asszonyosság (ráncos, szemüveges, mogorva) kijön az irodából, papírral a kezében, fenyegetően.

GYÁMÜGYES Kolompár Jolán!

JOLI Má itt vagyok!

GYÁMÜGYES Még egyszer és utoljára figyelmeztetem!
JOLI De aranyoskám!
GYÁMÜGYES Ne felejtse elkészíteni az adóbevallását!
JOLI Há ezé hivatott má megint?
GYÁMÜGYES Tudja? Az adóját! Be kell vallania! Mindent!
Magyarul mondom!
JOLI Minek az, édesem? Mi megyünk Vankufferba!
Minek nekünk a magyar?
GYÁMÜGYES Az akkor is kell!
JOLI A Robi aszonta, hogy aki oda megy, annak nem
kell má!
GYÁMÜGYES A Robi nem ért hozzá!
JOLI Akkó se fizetünk! Dögöljön meg a családom, ha
kamuzok! Ugyan mibű, aranyom! Hát mibű?
Nekem munkát nem annak! Ilyen vasakat gyűj-
tünk meg minden! Má ott tartunk, hogy azt a
roncsot is eladjuk az udvarrú!
GYÁMÜGYES Az után is adózni kell!
JOLI Hogyszakadnatizenöttonnateveszaraházadra!
A Robi is megmondta!
GYÁMÜGYES Hogy nem fogná be...
JOLI Kimegyünk, oszt elmesélünk mindent! Kitere-
getünk!
GYÁMÜGYES Az szép lesz!

A cigányasszony káromkodva elmegy.

GYÁMÜGYES Menjél csak! Vankufferba! Ez egy tisztességes
falu!

A gyámügyes észreveszi Hermint.

GYÁMÜGYES (*idegesen*) Hát maga az? Már megint mit akar?
Nem látja, hogy kávászünet van? A hivatalban
is emberek dolgoznak. Várjon a sorára!

A gyámügyes bemegy. Hermin odakünn várakozik. Megsimogat egy lekonyuló virágot. Odabentről nevetgélés hallatszik. Hermin az ablakhoz megy, kifele bámul.

GYÁMÜGYES *(bentről kiabál)* Fekete Hermin!

HERMIN *(magának, halkán)* Az én vagyok.

Hermin megigazítja a haját a tükörben, bebukdácsol.

GYÁMÜGYES *(cigarettazik, kávézik)* Mit akar? Ha jól emlékszem, nekünk semmi dolgunk egymással. A múltkor is megmondtam. Meddig tetszik még idejárni?

HERMIN Nekem öt perc is elég. Csak tessék rám figyelni.

GYÁMÜGYES Jaj, de sürgős lett hirtelen.

HERMIN Tudja, miért jöttem!

GYÁMÜGYES Akárhogy is, a törvényt és a jogszabályokat nem áll módomban megváltoztatni. Nem vagyok én arra felhatalmazva...

HERMIN De kérem!

GYÁMÜGYES Asszonyom, maga is tudja, hogy még papírtörelő kendőre sincs pénz. *(Kiborul.)* Ne idegeljen már! Már csak két év van a nyugdíjazásomig! Azt akarja, hogy idő előtt agyvérzést kapjak? Tudja, mennyit szívok én az ilyenek miatt, mint maga?

A gyámügyes a homlokát törölgeti. Hermin nem tud megszólalni, tátog.

GYÁMÜGYES Megmondtam! Be kell mutatnia a hivatalnak, hogy újra rendelkezik megfelelő keresettel.

HERMIN Addig is szeretnék fellebbezéssel élni.

GYÁMÜGYES A fellebbezésnek itt nincs helye. A hivatalnak nincs lehetősége további mérlegelésre. Itt számok vannak, statisztika, precíz paragrafus.

- HERMIN De biztos van más is. Kivel beszélhetnék?
- GYÁMÜGYES Az egész épületben csak én vagyok. Meg a Rózsika. De ő nem számít.
- HERMIN Mikor lesz itt valaki? Úgy értem, főnök vagy igazgató.
- GYÁMÜGYES Arra itt nincs pénz. Ez is csak egy kihelyezett tagozat. Én látom el ezt az egészszet, egyes-egyedül én. Amúgy semmi közöm a településhez. Csak ide járok a városból, itt mégis jobb a levegő, olcsó a tej meg a hús... autó, szolgálati lakás...
- HERMIN Könyörgöm!
- GYÁMÜGYES Asszonyom! A rend mindennek az alapja. De ezt ebben a faluban igen nehéz felügyelni. Itt mindenki csak azt akarja, hogy leszázalékolják! Ha úgy gondolja, tegyen panaszt!
- HERMIN Csak azt akarom mondani... látni szeretném a gyermekeimet!
- GYÁMÜGYES Hát igen! Ilyenek maguk mind! Semmi különbség! Ha a gyerekekről van szó, mindjárt habzik a szájuk! Ha már nem iszik, és némi pénzhez is jut, akkor visszakaphatja őket! Akkor majd megadom a címet. De addig ne zaklassa őket! Addig nincs telefon! Érti?
- HERMIN Hogy én zaklatnám? De hisz az enyémeek!
- GYÁMÜGYES A gyámcsalád feljelentette magát. Nem telefonálgathat oda többé!
- HERMIN Akkor mondja meg, mit tegyek?
- GYÁMÜGYES Nyisson egy bankszámlát. A következő hónapban igazolnia szükséges, hogy jövedelme érkezett. Ez az első, kihagyhatatlan lépés. A törvény így írja elő!
- HERMIN Én kérem magát! Kérem!
- GYÁMÜGYES Hülyének néz? Hogy én adjak kölcsön?
- HERMIN Csináljon valamit!
- GYÁMÜGYES Ne kiabáljon, mert rendőrt hívok!

HERMIN Elnézést.
 GYÁMÜGYES Máskor előbb gondolkozzon.
 HERMIN Bocsánat.
 GYÁMÜGYES Utólagkér bocsánatot? Itt mindenki utólag akar mindent.
 HERMIN A papa nagyon beteg, már rég meg kellett volna operálni!
 GYÁMÜGYES Azt hiszi, hogy én a szemelvejszre jártam, vagy mi?
 HERMIN Az orvos azt üzentte, hogy még fél év, mire sorra kerül.
 GYÁMÜGYES Az lehet! De nem gondolja, hogy van ennél nagyobb probléma is ebben az országban?
 HERMIN Félek, hogy késő lesz.
 GYÁMÜGYES *(kiabál)* Rózsikám! Hozna egy kis házi tejet? Vinnék belőle egy kicsit az unokámnak. Nagyon szereti. Mi van a kovászos uborkával? Remélem, nem felejtette ki belőle a kaprot!

Jön az otthonkaruhás Rózsika. Hozza a tejet a gyámügyesnek.

RÓZSIKA *(meglátja Hermint)* A Svarc bácsi hogyan van? Tán csak nincs valami baja?
 GYÁMÜGYES *(átveszi a tejet)* Köszönöm, Rózsika. No, akkor menjünk is. Majd zárjon be!
 RÓZSIKA Zárom!
 HERMIN *(a gyámügyeshez)* Nem elég, hogy elvették őket! Azt se tudom, hol vannak! Miért nem mondják meg? Mikor láthatom a gyerekeimet?
 GYÁMÜGYES Van rá esély.
 HERMIN De ha nincs pénzem?
 GYÁMÜGYES Úgy nem fog menni.
 HERMIN Tud valami munkát? A városban biztosan van! Azt mondják, ott mindig akad...
 GYÁMÜGYES Nem tudom!
 HERMIN Kérem, bármire képes vagyok!

GYÁMÜGYES Menjen már! A jóisten áldja meg! Elmondtam mindent!

HERMIN Elnézést, ha megbántottam, majd jövök!

GYÁMÜGYES De csak ha megszerez, amiről beszéltünk. Addig ne is lássam! Rózsika! Zárjon már be! Az isten szerelmére! Küldje már el! Már megint magas a vérnyomásom.

RÓZSIKA *(keresgél)* Ne találom azt a hülye kúcsot!

GYÁMÜGYES Rózsika! A cukortartóban! Harminc éve.

RÓZSIKA Bárcsak fiatalabb vónék! Annyi helen dógozom, hogy akár a hátamra is köthetném a felmosót meg a vödört. Álmomban is azon a töröm a fejem, hogy hagytam-e véletlenül valahol valami kis port? *(Megtalálja a kulcsot.)* Megvan!

Rózsika jön a kulccsal, kituszkolja Hermin.

RÓZSIKA *(Hermin felé)* Üdvözlöm a Svarc bácsit! Mondja meg, hogy a Rózsika.

GYÁMÜGYES Elég volt, Rózsika!

HERMIN Majd jövök, asszonyom!

Hermin el.

GYÁMÜGYES Mondtam már, hogy ne beszéljen annyit! Minek elegyedik szóba mindenkiel?

RÓZSIKA Azt mondják, az a Vankuffer az szép hely.

GYÁMÜGYES Ki mondja?

RÓZSIKA A Kolompárék. De én már tudom, hogy takarítani ott se könnyebb. Engem nem lehet átverni. Vankufferban se.

GYÁMÜGYES Ezt az egész faluvéget ki kéne költöztetni. Házastul. Minek múlatják itt a drága időt? Aki akar, az dolgozik! Akár még ingyen is!

Rózsika el szeretné tenni a kulcsot, de megint elfelejti, hol a helye.

GYÁMÜGYES A cukortartó.

RÓZSIKA Ja! *(Beleteszi a cukortartóba.)* Én amúgyszeretem a port. Kevés ember van, aki szereti. De én élni se tudnék por és uborka nélkül! *(Bekap egy kovászos uborkát, csámcsog.)* Mit akar ez a lány? Emlékszem. Pár éve, hogy meghót a férje. A sok italtú. Mer anékű nem bírják. Két fia van. Ez az uborka nem olyan jó, mint a tavalyi.

GYÁMÜGYES Talán csak nem sajnálja?

RÓZSIKA Talán csak nem vót eleget a napon.

GYÁMÜGYES Tegye ki vissza!

Sötét.

Negyedik jelenet

Hermin és apjának lakása. Nyirkos, dohos falak, lepusztultság. A papa bekötött fejvel ül egy rozoga hintaszékben, a fülébe tapasztott működésképtelen rádiót hallgatja. Jön Hermin.

HERMIN Nemsokára itt a rossz idő.

A papa nem reagál.

HERMIN Papa! Hallod? Egy szem dió sincs már.

Hermin pakolászik.

HERMIN Azt mondják.

A papa lehunyt szemmel rádiózik.

HERMIN Nem is szól az a rádió.

Herminen hirtelen eluralkodik a kétségbeesés. A széket a szoba közepére helyezi, leül, rezzenetlen arccal bámulja a falat.

PAPA Te is itt vagy? Észre se vettem! Tudod, milyen vagyok, ha fáj a fejem, meg se hallom! Erre tényleg nincs semmi orvosság?

Hermin a széken.

PAPA Mikor jönnek vissza az én drága unokáim?

Csend.

HERMIN Majd jönnek.

PAPA Mikor láthatom már őket?

HERMIN *(elfordul, maga elé néz)* Amikor megunják... a jó hangulatot...

PAPA Mégiscsak szép a világ! Milyen kellemes gyereknek lenni. Legalább nyaralhatnak! Legalább ők! Látod, Hermin az élet egyszer mindenért kárpótol! Az Isten nem hagyja, hogy csak úgy felforduljunk! Milyen jó is, hogy vannak rokonaink.

Hermin nem válaszol.

PAPA Érdekes, de én nem tudtam, hogy még élnek valahol... rokonaink.

HERMIN Élnek.

PAPA Már a nevükre sem emlékszem.

HERMIN Nem az a fontos.

PAPA Így van ez mindig a rokonokkal! Húsz évig nem is hallasz felőlük, azt sem tudod, kicsodák, de aztán egyszer csak felhívnak, mintha mi se történt volna. Áldott, jó emberek! A gyerekek meg elvannak ott egész nyáron. Ugyan! Melyik gyerek akar hazajönni, ha jó neki? Hermin! Adj valami harapnivalót! Nem kell sok! Csak úgy hirtelen megéheztem.

HERMIN Mindjárt.

Hermin feláll, a szekrényhez rohan, minden ajtót, fiókot kinyitogat.

PAPA Mostanában alig jársz haza.

Hermin egyre idegesebben keresgél.

HERMIN Miért? Mit csináljak?

Hermin talál egy adag zacskós levest, majd egy vödörből vizet önt a lábasba, felteszi forrni.

PAPA Tegnap este, amikor nem voltál itthon, én találkoztam a mamával.

HERMIN Csak álmodtad.

PAPA Ne beszélj nekem, Hermin! Ez nem álom. Csak megismerem a mamát.

HERMIN A mama már régen...

PAPA Egyszer csak kinyílt az ajtó, ő meg ott állt egy teli kosárral a karján. Ott, szemben! És mosolygott. *(Utánozza a felesége hangját.)* Nem hiszed el, igaz? Most aztán igazán csodálkozhatsz. Pedig én vagyok az. A mama. Mondtam, hogy jövök. Eljöttem. Hoztam egy kis epret. *(Saját hangján)* Becsukta hátul az ablakot, mert nagy volt a huzat.

HERMIN Hülyeség.

PAPA Ebbe a falinaptárba bejelöltem. Hogy mikor jön megint.

HERMIN Nem kéne ennyi ostobaságot összefecsegned.

PAPA Mi ebben az ostobaság?

HERMIN Én csuktam be az ablakot, amikor elmentem.

PAPA Tényleg?

Hermin egy tányérba önti a levest, odaviszi az apának.

PAPA *(egypillanatra megragadja Hermin kezét)* Mind-egy, nem?

Csend.

HERMIN Még forró.

PAPA Jó, majd vigyázok.

HERMIN A múltkor is leforráztad vele a torkodat.

PAPA Már meggyógyult.

HERMIN Ez majd jót tesz a gyomrodnak.

PAPA Hermin! Kérdezhetek valamit?

HERMIN Inkább egyél.

Az apa hangosan, szürcsölgetve eszeget.

PAPA A mama biztos haragudna érte.

Hermin mosogat.

PAPA Nem szeretted, ha szürcsölök.

Az apa eszik.

PAPA Addig átment a másik szobába.

Csend.

HERMIN Én nem haragszom.

Csend.

PAPA Néha csodálkozom.

Csend.

PAPA Milyen furcsa a világ...

Csend.

PAPA Már hány millió éve...

Csend.

PAPA Csak ülünk nyugodtan, és szürcsölgetünk.

Csend.

HERMIN Miért? Mit kellene tennünk?

Csend.

PAPA Semmit. Csak úgy mondom.

Az apa kanalaz.

PAPA A madarak is szállnak.

Szürcsöl.

PAPA Tegnap, bemondta a rádió, a norvég partoknál egy óriási bálnatetemet sodort ki a viharos tenger a szárazföldre.

Csend.

PAPA Nem érdekel?

Csend.

HERMIN Dehogyanem.

Csend.

PAPA Tudod, mennyi az? Mennyi szintiszta zsír?

HERMIN Mennyi?

PAPA Csak a bálna teje ötven százalék zsírt tartalmaz.

Csend.

PAPA Nem kell sajnálni. Az a bálna magától halt meg.
A halászoknak már semmi dolguk nem volt.

Hermin nem mer az apjára nézni.

PAPA Amúgy minden rendben?
HERMIN Persze. Hogy érted?
PAPA Mikor mehetek a kórházba?
HERMIN Sokan vannak a várólistán.
PAPA De mit mondott a főorvos?
HERMIN Azt, hogy megcsinálja.
PAPA De mennyi?
HERMIN Mi mennyi?
PAPA Mennyiért... úgy értem...
HERMIN Rutin.
PAPA Azt mondta?
HERMIN Azt.
PAPA De mennyi az?
HERMIN Nem volt időm megkérdezni.
PAPA Akkor legközelebb.
HERMIN Akkor igen.
PAPA Majd kérdezd meg! Nehogy elfelejtsd!
HERMIN Hogy felejténém?
PAPA Már megint ez a fejfájás.

*Hermin fáradtan leül a székre. Az apa a fejét fogja, majd elalszik.
Hermin a kezébe temeti az arcát, majd kiegyenesedik.*

HERMIN Éjjel azt álmodtam, hogy valahol északon vagyok. Valami isten háta mögötti helyen, egy hősivatagban. *(Az apjára néz.)* Hallod? Sietnem kellett, hogy találjak valami szállást éjszakára, ahol nem fagyok meg. Mentem előre, csak mentem. A távolban ott állt egy magányos faház. De a hó úgy szakadt, oly könnyörtelenül,

•

hogy a végén már lépni se tudtam! Néztem azt a menedéket a messzeségben. Füst szállt fel, azt bámultam, az ég felé kígyózó füstöt. Integetni próbáltam. De mielőtt odaérhettem volna, elnyelt a hó, ez a hatalmas, forró, furcsa állat!

Csend. Hirtelen apjára tekint.

HERMIN Ez nem lehet!

A mosogatóhoz rohan, a fejét a csap alá tartja. Majd a tükör elé áll, nézi magát. Megint leül egy székre. Az orrát szivogatja, megtörli az arcát a pulóverében. Feláll, a kistáskájához rohan, előkotor belőle egy cigarettásdobozt, de az már üres.

HERMIN *(elhajítja)* A fenébe!

Leül, lehunyja a szemét, nyugtatja magát. Majd újfent a tükörhöz megy. Megigazítja a haját, felvesz egy kabátot. Elszánt és szigorú.

HERMIN Papa! Én most elmegyek. Kinyitom hátul az ablakot. Ha a mama jönne, ne mondj neki semmit! Sietek.

Hermin megáll az ajtóban.

HERMIN Minden rendben lesz, érted? Minden!

Hermin el. Sötét.

Ötödik jelenet

Egy roma ház a faluvégen

ROBI No, menjél csak! Menjél öcsém!

A stoppost belöki az ajtón.

ROBI Kész má az ebéd?

JOLI Kit hoztál má megint? Minden héten hozó valakit? Nem megmondtam, hogy ne hozzá má ide senkit?

ROBI Ennek nem kő főzni.

JOLI No aztán?

ROBI Ennek is bőrdzsekije van.

JOLI Azé hozod ide, hogy aztán majd idegyűjjenek a rendőrök?

ROBI Nincs is má rendőr a faluban.

JOLI Akkó majd gyűnnek a hivatalbú.

ROBI Gyűjönnek! Föl is gyűjthatják a házat! Mi má nem adózunk többet.

JOLI Akkó meg itt lesz a gyámügy.

STOPPOS Mit akarnak tőlem? Mondják meg! Mondják meg nyíltan! Odaadom a dzsekimet, ha kell, csak engedjenek el már végre! (*Leveti magáról.*) Igazi bőr!

ROBI Te meg üljél má le, baszd meg! Mi bajod van?

STOPPOS Sose jártam ebben a faluban. A nevét se tudom! Legalább azt mondják meg! Nem ragaszkodom én ehhez a drága kabáthoz. Egy kicsit sem.

ROBI Hallod, Joli? Aszongya, turista.

JOLI Honnan van neked annyi lóvéd, gádzsókéám?

STOPPOS Nincs. Semennyi sincs.

ROBI Akkó meg mit romantikázó?

JOLI Mutasd!

Joli elveszi a bőrkabátot, nézegeti. Megtetszik neki, felveszi, méregeti magát a tükörben. A stoppos leülne az asztalhoz.

ROBI (*hozzávág a stopposhoz egy rozoga székét*) Ne oda! Ide! (*A feleségéhez*) Jolikám! Hagyd azt a szar dzsekit! Majd ki kéne pakóni! Legalább ötven kiló. Kint van a kocsiban. A hátuljában. Majd holnap jön az Elemér, oszt elviszi. Megméri oszt fizet. A vas mindig megy. Az olyan. No, ide figyelj, öcsém, majd mindjárt megmondja a nagymutter. Ő volt itt akkó, amikó begyűttetek.

STOPPOS Ne haragudjanak, kérem, de én csak... én csak tényleg... nem lehetne...

ROBI (*Jolihoz*) Menjél má ki a vasakért! Nem hallod? Rakd be a fészerbe a többi közé.

JOLI Megyek má, megyek! Mit kajabász?

ROBI Nem kajabálok! Mérkajabálnék? Kajabálok én? (*A stopposhoz*) Látod, öcsém? (*A falon lógó, kiluggatott, Máriát ábrázoló, vásári szentképre mutat.*) Nézd meg jól azt a lukat! Ezt csináltatok, baszd meg! Ezt!

Robi kimegy a felesége után. A stoppos egyedül marad. Keresi a telefonját, megtalálja, de észreveszi, hogy az lemerült. Dühösen a földhöz vágja. Jön két cigány gyerek.

I. GYEREK Te meg kicsoda vagy?

II. GYEREK Te szállítsz majd minket?

STOPPOS Én... én nem az vagyok... tévedés!

I. GYEREK Aszonta apa, hogy majd gyün valaki, oszt elvisz minket.

STOPPOS Én nem! Én nemsokára elmegyek.

II. GYEREK Van nálad valami?

I. GYEREK Öngyújtó?

II. GYEREK Bicska?

I. GYEREK Mid van még?

STOPPOS *(egy összehajtogatott térképet nyújt)* Már csak ez.
De ez is minck?

A két gyerek meglátja a mobilt a földön, hirtelen eldobják a térképet, felveszik a telefont, nézik, elrohannak vele.

STOPPOS A kurva életbe!

Csend. Meglátja a hátizsákját.

STOPPOS A fenébe!

*Odarohan. De a zsákban már nem talál semmit.
Jön vissza Robi.*

STOPPOS Elvették a telefonomat is! Mindenemet!

ROBI Mit gondótá? Hogy csak úgy telefonághatsz?

STOPPOS Mikor kaphatom vissza?

ROBI Mutter!

Valahonnan egy rekedt hang hallatszik. Krákogás.

ROBI Mutter? Hol van má?

NAGYMUTTER *(a másik szobából)* Mi van má, fiam, mit kaja-bász?

ROBI Bújjon má ki!

Köhögés. Robi türelmetlen, köp egyet, majd a falon függő, kilugatott Mária-képhez megy. Belenéz a lukba, amelyen át a nagymutter szobájába lát.

ROBI Mutter!

NAGYMUTTER Gyüvök má, gyüvök!

ROBI Látom!

NAGYMUTTER *(kiabál)* Mit látsz te? Nem látsz te semmit!

ROBI A kurva életbe!

Robi eljön Mária-képtől. A nagymutter érkezik kerekesszékekben. Egy idős asszony színes, cicomás ruhában, tükrös szemüvegben, egy faragott bottal.

NAGYMUTTER Mi van, fiam?

ROBI Hoztam megint egyet.

NAGYMUTTER Hoztát?

ROBI Mondja meg, hogy ez vót-e?

A nagymutter a nyakát nyújtogatja. Izeg-mozog.

NAGYMUTTER Hadd halljam a hangját! Van ennek hangja?

ROBI Hallod? Mondj valmit a nagymutternek!

STOPPOS Én nem tudom, hol vagyok... én csak éppen...
éppen az út mellett álltam... amikor... eltűnt a
tábla... onnantól kezdve nem emlékszem...

*Az öreg cigány asszony a kerekesszékekkel odagurul,
végigtapogatja a stoppost.*

NAGYMUTTER Vékony, sovány! Keveset eszik.

ROBI No, ez vót?

NAGYMUTTER Várjál, fiam!

*A nagymutter kiszedi a stoppos hátsó nadrágzsebéből a pénzt,
belegyűri a sajátjába. A stoppos szólni szeretne, de nem mer.*

NAGYMUTTER *(a botjával megböki a stoppost)* Van még valami?

STOPPOS *(ijedten)* Nincs!

ROBI Ez vót vagy nem ez vót?

NAGYMUTTER Nem ez vót a hangja.

ROBI Nem olyan biztos az.

NAGYMUTTER Kicsit vak vagyok, de süket még nem! (*Kiabál.*) Sar vi e sorri luma te ingrelas o Beng tusa kethanes! Te n'avel tut bax chikanak ande tyo zhungalo trajo!

STOPPOS Mit mond? Nem értem!

NAGYMUTTER Naj aba kathe patyiv, manush le manushesko ruv-i!

ROBI Átkozza a világot! Meg téged!

STOPPOS Az előbb mondtá, hogy nem is én voltam.

ROBI Mindegy! Mióta kilőttétek azt a Szűz Máriát, a nagymutternek nincs nyugovása. Se éjjele, se nappala!

NAGYMUTTER Avla-ter le chachipeski vrama, hoj tele te bandyarel tyo xoxado muj!

STOPPOS De hát nem én voltam!

ROBI Akkó is! Majd a nagymutter megmondja!

STOPPOS Már megmondta! Nem mehetnék el végre?

ROBI Hallja, mutter? Szerintem ez tud angolul!

NAGYMUTTER Az má más!

Bejön a két gyerek a stoppos mobiljával.

STOPPOS Kérem! Csak egyet telefonálnék! A családom nem tudja, hol vagyok! Szeretném visszakapni a telefonom!

ROBI Az a nagymutteré! Majd ha má beszét a rokonokkal.

A gyerekek odaviszik a mobilt a nagymamának.

STOPPOS Nekem semmi bajom magukkal! Nekem az égvilágon semmi bajom. Én csak járom az országot.

ROBI Mit beszélsz?

STOPPOS Nem akartam én semmi rosszat. Én csak utazom.
Én csak szeretem a szép tájakat. A folyókat, a hegyeket.

ROBI Ha bármi baja lesz a nagymutternek, letépem a fejedet!

*Jön a feleség a fülkéből eltulajdonított pénzes persellyel.
Alig bírja cipelni.*

ROBI Minek hoztad ide?

JOLI Ebben pénz is van.

ROBI Adjad má ide! Hagy vigyem ki!

JOLI Ez má elég lesz!

ROBI Majd a nagymutter megmondja!

Robi kimegy, utána a feleség. Durva hangok. Szétverik a fém-perselyt. A nagymutter megtömi dohánnyal a pipáját. Közelebb gurul a stopposhoz, tapogatja. Az megpróbálja elhessegetni. Jön vissza Robi.

ROBI Mit lát, mutter?

NAGYMUTTER Nem látok semmit!

ROBI Akkor mi legyen a gádzsóval?

NAGYMUTTER *(a stopposhoz)* Osztt legalább angolul beszéssz?
Osztt hol a családod?

ROBI Nem hallod, öcsém? A mutter kérdezett valamit! Legyen má egy kis kultúrad!

STOPPOS Igen! Elnézést!

ROBI Csak őszintén, öcsém!

STOPPOS Bevallok mindent.

ROBI Gyorsabban!

STOPPOS Nekem nincs is családom. Nem tudnék felhívni senkit. Talán csak néhány barátot.

ROBI Amúgy mit csinász te?

STOPPOS Amúgy? Írogatok.

- ROBI Újságot?
- STOPPOS Nem. Csak úgy, egyszerűen. Magamnak. Amúgy sem olvasná senki.
- ROBI Ne hazudj!
- STOPPOS Miért hazudnék?
- NAGYMUTTER Ez is olyan, mint mi. Hallom a hangján.
- ROBI Biztos benne?
- NAGYMUTTER Mikor jósoltam én olyat, ami nem volt igaz? No?
- ROBI De most mit csináljak vele, mutter?
- NAGYMUTTER Azé még persze nem kő visszaküdeni. Jó ennek itt. Jó hele van.
- ROBI Hallod, öcsém?
- STOPPOS Ez mit jelent?
- ROBI Azt, hogy pofán verlek!
- NAGYMUTTER Csak aztán el ne felejtessen ángolul!
- ROBI Telefonáljon má, mutter!
- NAGYMUTTER Jól van, jól van! Majd beszélek! Fiam! *(A kötény zsebében turkál.)* Számótam én! Én úgy számótam az előbb, hogy ez még nem elég. Adott hozzá a gádzsó is. Adtá hozzá te is. De még mindig kő egy kicsi! Ez még a pipadohányra is kevés. Hogy az a devla verjen meg! Hányszó mondtam én neked? Hányszó? Há mé nem hozó má anynyit, hogy itt mindenki örűjjon?
- ROBI De honnan, mutter? Már mindent elhoztam! Már nincs a faluban semmi mozdítható!
- NAGYMUTTER Egy kis kötőpénz! Mivel megyek má hónap a nagyvásárba?
- ROBI Nem látja, hogy éjjel-nappal dógozom? Mit akar venni?
- NAGYMUTTER Egy új szemüveget.

Sötét.

Hatodik jelenet

A falu egyetlen kocsmája. Dr. Spiesz Gyula előtt egy sakktábla. Az orvos magával sakkozik. A kocsmáros tesz-vesz. Cíglerferire várnak.

SPIESZ *(az elképzelt ellenfélnek mondja)* Ha nem használsz az en passant lépést, akkor beviszem a gyalogot! Ezt csak tisztveszteséggel akadályozhattad volna meg!

*A kocsmáros mosolyogva hallgatja.
Spiesz megunja a játékot, hátradől.*

KOCSMÁROS Bárcsak én is érteném, doktor úr!

SPIESZ *(a kocsmároshoz)* Sajnálom! Javaslom, hogy tanulmányozza a szabályokat. Egy-két vastos lexikon, és aztán már legalább az elmélettel tisztában lesz.

KOCSMÁROS Elméletben jó vagyok.

SPIESZ Akkor semmi baj!

KOCSMÁROS Milyen az élet a városban?

SPIESZ Ha az ember büszke a gyökereire, akkor mindig hazajár. Márpedig én imádom a szülőfalumat!

KOCSMÁROS Ha a fiam felnőtt, majd én is orvost nevelek belőle.

SPIESZ Úgy legyen! Fő a tisztesség és az elesetteken való szüntelen gondoskodás!

KOCSMÁROS Irigylem magát, Spiesz!

SPIESZ Van miért!

KOCSMÁROS Dr. Spiesz Gyula, falunk nagy büszkesége! Komoly névtáblája lesz itt magának! Vagy szobra!

SPIESZ Annyira azért még ne rohanjunk előre, drága barátom!

KOCSMÁROS Főorvos úr, mit tetszik parancsolni?

SPIESZ Hát nem ismer?

KOCSMÁROS Dehogynem!
SPIESZ Mennyit mulattunk együtt!
KOCSMÁROS De jó is volt!

A kocsmáros hozza az italokat.

SPIESZ Tudja, Lázár, nekem már többkitüntetésem van, mint amennyi a szaloncukor a karácsonyfán! Ha akarja, legközelebb hozok magának ajándékba belőlük! Kiszögeli a falra, aztán minden nap nézegetheti! *(Az asztalra csap.)* Büszke lehet nagy szülöttjére ez a szaros kis falu! Figyeljen, Lázár!

KOCSMÁROS Mondja, doktor úr!

SPIESZ Az orvostudománymai állása szerint – de ezt csak magának mondom, ez még hétpecsétetes titok, nehogy széjjelkürtölje nekem a nagyvilágban –, egy amerikai kutatólaboratórium úgymond titkos kiadványában olvastam, mert nekem akadnak arrafelé jól értesült hacker ismerőseim –, már ki lehet mutatni, hogy az agy melyik része, melyik mikrogramm részlete, hangyányi csipje felelős az emberi morál kialakulásáért!

KOCSMÁROS Micsoda találmány!

SPIESZ Érti? Az erkölcs, Lázár, az erkölcs!

KOCSMÁROS Hogyne érteném! Bárcsak mindenki olyan lehetne, mint maga, dr. Spiesz Gyula!

SPIESZ Elismerem, nagyon jól esik, amit mond! Mikor jön már ez a Feri?

KOCSMÁROS Biztos, valami halaszthatatlan dolga akadt a templomban!

SPIESZ Jó esze van, de sose tanult!

KOCSMÁROS De inni azt igen!

SPIESZ Lázár! Még egy forduló!

KOCSMÁROS Máris!

SPIESZ Mégis mit gondol magáról ez a Feri?
KOCSMÁROS Szóvá tettem én is a múltkor!
SPIESZ Folyton csak vedel! Ha még öt percet késik...

Érkezik Cíglerferi, a sekrestyés, dr. Spiesz gyerekkori osztálytársa, alkalmi sakkpartner, idült alkoholista.

CÍGLERFERI *(már részegen, szakadt öltözetben)* Dok-tor úr! Elnézést, de egy kicsit sokáig tartott... a rendrakás... először is... fel kellett mosnom a gyónatatófülkét... aztán meg nem találtam a gyertyatartót...

KOCSMÁROS Legutóbb azzal fizettél! Nem emlékszel?

CÍGLERFERI Tényleg?

SPIESZ Lényeg, hogy a király minden oldalról védve legyen! *(Sakkozik magával, lép egyet.)* Hogy vagy, Feri? A varratok helye begyógyult már?

CÍGLERFERI Nagyonköszönöm! Végigkiválóan éreztem magam! Semmi vakbélfájdalom. Mintha csak... nyaraltam volna... már nyoma sincs... minden a legnagyobb rendben...

SPIESZ Elraktad emlékebe?

CÍGLERFERI Egy üvegben őrzöm a szekrény tetején. Minden este megbámulom.

A kocsmáros leülteti a dülöngélő Cíglerferit.

KOCSMÁROS *(a fejét csóválja, dühös Ferire)* Már megint?

CÍGLERFERI Én nem ittam! Egy kortyot sem!

KOCSMÁROS Szóltam előre!

CÍGLERFERI Isten a tanúm!

KOCSMÁROS Csak ne esküdozzél!

CÍGLERFERI Én tudok... játszani... amennyit akarok... akár reggelig is... ha a doktor úr fizet... akárhány parti... én megcsinálom...

- KOCSMÁROS Mit fog szólni a doktor úr?
- CÍGLERFERI Ha akarod, én táncolok is... ő az én gyerekkori barátom... nem számít... ugye, Gyszi? Nálad hitelem van!
- SPIESZ *(mérges)* Kár az időt fecsérelni! Lázár! Hozzon valamit inni!
- KOCSMÁROS Biztos benne?
- SPIESZ Ma ünnepelünk! Különben is: nemsokára hazaköltözöm én is. Virágos rétek, madárcsicsergés! Jaj, de szép itt minden! Egy kis hétvégi telek a domboldalon!
- KOCSMÁROS Mennyire igaza van, doktor úr! *(Dühösen nézi Ferit.)* Végre lesz egy szent életű ember is ebben a rohadt faluban!
- CÍGLERFERI *(dülöngél)* Majd a Gyszi építtet új templomot!
- KOCSMÁROS De te ott már nem fogsz dolgozni!
- CÍGLERFERI Miért? Más dolgozhat? Cíglerferi meg nem?
- KOCSMÁROS *(Ferihez)* Megfürödhettél volna! Nem hallod? *(Hoz innivalót.)* Istenem, milyen büdös! Parancsoljanak! Hová tegyem? *(Egy pillanatra elgondolkodik.)* Nem értem én ezt az egészset!
- CÍGLERFERI *(részegen legyint)* Már nem is fogod!
- SPIESZ Mit csodálkozik mindig, Lázár?
- KOCSMÁROS Nem csodálkozom én. Csak nem értem.
- SPIESZ Minek álmodozni?
- CÍGLERFERI Tanulj alázatot! Keresd a szentséget!
- SPIESZ Úgy van!
- KOCSMÁROS Még egy kis ital, aztán meg is lesz!
- CÍGLERFERI Nem volt könnyű Krisztus urunknak. Akadt egy-két problémája.
- KOCSMÁROS Régen volt az már.
- SPIESZ Üljél már le, Feri! Üljél le!
- CÍGLERFERI *(lehajtja az italt)* Minden falunak szentekre van szüksége! Szentek nélkül lehetetlenség élni. Isten földi támaszai ők. Ami nem sikerült Is-

tennek, az majd sikerül nekik! Még nincsenek itt, de bármikor megjelenhetnek.

SPIESZ Most nagyon figyelj! (*Cíglерferihez*) Te lépsz!
CÍGLERFERI (*a kocsmárosra néz*) Majd ha hoz valamit! Szomjas vagyok!

Csend. Feri a táblát bámulja.

CÍGLERFERI Elég rosszak az esélyeim.

SPIESZ Szó mi szó.

CÍGLERFERI Túl erős a jobb szárnyad, és a huszárod folyton sakkbástyával fenyeget.

SPIESZ Sose szabad feladni!

A kocsmáros a pultnál tesz-vesz. Cíglерferi és Spiesz sakkoznak.

SPIESZ (*Cíglерferihez hangosan, hogy a kocsmáros is hallja*) Ráférne erre a kocsmárosra egy kis jólneveltség! Magunk között legyen mondva: jó ember ez a Lázár, de még nem az igazi! Mi általában tegeződtünk, de rájöttem, hogy ez csak egy rossz szokás. Bezzeg a kórházban, ott mindenki hajlong! A válság nem kívül van, hanem az emberi szívekben! Ezt én mondom, dr. Spiesz Gyula!

CÍGLERFERI (*az asztalra csap*) Aláírom!

Az orvos és Cíglерferi iszik és sakkozik. Érkezik Hermin. Csodálkozva figyelik a vendéget, majd belemerülnek a játékba.

SPIESZ Egy angyal szállt le közénk!

CÍGLERFERI (*részegen*) Nocsak!

Nevetnek, csapkodják az asztalt, sakkoznak. A kocsmáros Herminhez megy. Félrehúzódnak.

KOCSMÁROS Hát maga? Tudja, hány óra?

A kocsmáros Hermint méregeti.

HERMIN Erre most nincs időm.

KOCSMÁROS Én nem fogom hazavinni.

HERMIN Csak egy kicsit benéztem.

KOCSMÁROS Az isten szerelmére, ne igyon már annyit!

HERMIN Hosszú még az éjszaka!

KOCSMÁROS No, üljön le!

A kocsmáros hoz egy-egy pohár konyakot.

KOCSMÁROS Már itt is vagyok!

A kocsmáros leül Hermin mellé.

HERMIN Ha jól emlékszem, akkor mi szegről-végről rokonok volnánk.

KOCSMÁROS Ki?

HERMIN Maga meg én.

KOCSMÁROS Mit mond?

HERMIN Hogy rokonok vagyunk.

KOCSMÁROS Hallottam róla. Régen. Nagyon távoli.

HERMIN De mégis.

KOCSMÁROS Ha annyira akarja. Én nem bánom.

HERMIN Pénzre lenne szükségem.

KOCSMÁROS Pénzre?

HERMIN Bajban vagyok. Most nem tudom elmondani. És az idő kimondhatatlanul sürget.

KOCSMÁROS Azt hiszi, hogy nekem van? Hogy itt őrzöm a pult alatt?

HERMIN Kérem, amint tudom, visszaadom.

KOCSMÁROS Mégis mit képzels?

HERMIN Rokonok vagyunk, nem?

KOCSMÁROS Más nem jut eszébe?
HERMIN Ki segít, ha nem maga?
KOCSMÁROS Hagyjon már ezzel a rokondumával!
HERMIN Hozzon még egy pohárral!
KOCSMÁROS Ezen nem múlik.

A kocsmáros elmegy, hoz még egy pohárral. Hermin időnként a sakkozókra pillant.

KOCSMÁROS Tudja, legszívesebben én is elhúznék innen! De hová? Nem vihetem magammal az egész kocsmát! Ismerem minden apró szegletét, az utolsó kiálló szálkáig, rozsdás, görbe szögig. Ebbe öltöm bele mindent. *(A kezével megsimogatja a pultot.)* Tölgyfából készült a gyönyörűség! Ezt még egy elefánt se tudná elmozdítani. Azt hiszem, ez egy örök darab. Keményebb és vastosabb, mint a templomi oltár.

HERMIN Az ott kicsoda? A Cíglerferi mellett.

KOCSMÁROS Az ott a doktor úr! Szeret sakkozni. A Feri régi osztálytársa. Dr. Spiesz.

HERMIN *(felugrik)* Azt mondta – Spiesz?

KOCSMÁROS Dr. Spiesz Gyula. Csak ritkán jár haza. Már vagy húsz éve a városban él. A kórházban dolgozik.

Hermin megdöbben. Remegő kézzel nyúl a pohár után.

KOCSMÁROS Tán ismeri?

Hermin le sem veszi a tekintetét a sakkozó orvosról.

KOCSMÁROS Érdemes vele jóba lenni. Én is fel szeretném újítani ezt a kócerájt.

HERMIN Nekem azt ígérték, hogy lesz munka.

KOCSMÁROS Kitekerem én annak a nyakát, aki ezt hazudta!

HERMIN Miért hazudott volna?
KOCSMÁROS A Tótmisi mondta? Egy szavát se higgye el annak, kérem! Idejár az minden éjjel! Ismerem, mint a rossz pénzt! Mások segélyét veszi föl!
HERMIN *(az orvost nézi)* Az nem lehet!
KOCSMÁROS Aztán amikor a felesége elalszik, ő hozzám jön. Mindig a hátsó ajtón érkezik, neki szabad bejárata van, külön kulcsa, hogy nehogy más észrevegye! De hát az üzlet az üzlet! Igazi zugivó! Sörért, borért jön. Aztán meg innen megy horgászni.
HERMIN Akkor nincs mit tenni.
KOCSMÁROS Ezt hogy érti?
HERMIN Nincs tovább.

Hermin lehajtja a harmadik pohár italt.

HERMIN Vége.

Hermin hirtelen a kocsmárosra néz.

HERMIN Ide figyeljen, Lázár! Mi nem ismerjük egymást. Ha azok ott kérdezik.
KOCSMÁROS Hazudjak? A doktor úrnak?
HERMIN *(erőszakosan)* Most lát először életében!
KOCSMÁROS Jól van. Most látom először. És a Feri?
HERMIN Miatta nem aggódom! Ne kell annak mondani ilyenkor már semmit. Nem tud az már beszélni sem. Hozzon még!
KOCSMÁROS Mire készül, Hermin?

Hermin gyorsan fölhajt még két pohárral, majd fölpattan, a két férfi felé indul.

SPIESZ Most meg hová megy?

*Hermin nekidől a pultnak, mosolyog, kacéran méregeti Spieszt.
Az asztalnál éppen befejezik a sakkozást.*

- SPIESZ *(az asztalra csap)* Győztem!
CÍGLERFERI Ez csalás!
SPIESZ Nincs tovább!
CÍGLERFERI *(megpróbál felállni)* Még itt se voltam, de te már elkezdted!
SPIESZ Hosszú oldalra sáncoltam, támadhatatlan volt a királyom, a futóid meg erőtlen pozícióba kerültek. Talán egy ügyes tisztáldozattal feltörhetted volna a kötésben álló gyalogsorom, és a végjátékban kimozdíthattad volna a királyt.
CÍGLERFERI A következő meccset sötéttel megnyerem!
HERMIN *(Spieszhez)* Gratulálok! Uram!
SPIESZ *(meglepődve)* Érdekli a játék?

Spiesz méregeti Hermint.

- SPIESZ Lázár! Tán csak nem maga rendelte ide? Esti ajándék?
KOCSMÁROS Ez csak... valami... véletlen...
SPIESZ Cukorfalat.
KOCSMÁROS Csak bejött egy italra. Sose láttam.
SPIESZ Te sem ismered, Feri?
CÍGLERFERI Én...
KOCSMÁROS *(Cíglерferihez)* Ismered a fenét! Minek szólsz bele mindig?
SPIESZ Akkor eljött az idő, hogy megismerjük!
CÍGLERFERI De... doktor úr... vagyis Gyuszi... én...
SPIESZ Ez egy igazi úrinő, aki falusi hangulatra vágyott. Hát nem elég ez?
HERMIN *(incselkedve)* Doktor úr! Én krónikus álmatlanságban szenvedek! De már gyógyulni szeretnék. Hadd üljek egy kicsit közelebb!

SPIESZ Ez a nő egy szent!
CÍGLERFERI Valami nagy baja lehet!

Hermin odamegy a doktorhoz, megcirógatja.

SPIESZ Még meg lehet gyógyítani! Maga gyógyítható!
(*Koccint az ölében ülő Herminnel.*) Azok a
mocsárszemek! Micsoda szenvedés lakozik
bennel! Igazi lápvirág! Micsoda lábak!
CÍGLERFERI (*részegen*) Nem látom!
HERMIN Imádom a bölcs orvosokat!

Hermin simogatni kezdi Spieszt.

KOCSMÁROS Mit csinál?
HERMIN Fogja be!
SPIESZ Lázár! Mit keres itt? Magának itt semmi dolga!
Menjen! Menjen már!
CÍGLERFERI Csorgatja a nyálát!
SPIESZ Csak ne ide!
CÍGLERFERI Csak azért, mert az övé ez a kupleráj? Sose fog
megváltozni.
KOCSMÁROS Te Feri! Jobb lenne, ha befognád!
CÍGLERFERI Meg se szólalok!

A kocsmáros elmegy hátra, italt tölt.

SPIESZ Nos, mivel tudnánk elősegíteni mielőbbi gyógyulását?
HERMIN Sok-sok áldással.
SPIESZ A kis drága!
HERMIN De ingyen semmi sincs.

Hermin a pulthoz sétál, majd Spiesz szemébe néz.

HERMIN Ezért mások is fizetnek.

SPIESZ Hogyan?

CÍGLERFERI *(az atyához)* Gyuszikám! Én...

SPIESZ *(hirtelen félrelöki a székét, feláll)* Mennyit akarsz?

CÍGLERFERI Ez teljesen... részeg... bejön csak úgy éjnek idején az utcáról, és még kérni... merészel?

SPIESZ Hallgass, Feri! Még elrontod ezt a lányt!

*Spiesz előhúzza a belső zsebéből a pénztárcáját.
Hermin felé nyújtja.*

SPIESZ Ez mind a tiéd!

CÍGLERFERI Megőrültél?

Hermin elveszi a tárcát, belenéz, számol. Kiveszi a papírpénzt.

HERMIN Így már más.

Cíglerferi duzzog.

CÍGLERFERI Jó, jó, de nálam nincs semmi... Gyuszikám, én nem így terveztem... a mai napot...

SPIESZ *(részegen)* Hülye vagy te, Cíglerferi! Egész életedben azokat a szar gyertyákat gyújtogattad! Ezért nem vitted te semmire! Egy senki vagy, Feri! Egy nagy büdös és tömjénszagú senki! Ne híj engem többé Gyuszinak! Hallod? Mostantól fogva csak dr. Spiesz Gyula vagyok neked is! És ne tántorogjál!

CÍGLERFERI Igenis!

Spiesz Hermin felé indul.

SPIESZ Hé, Lázár!

KOCSMÁROS Ide már nem jön senki. Ha erre gondol.

CÍGLERFERI Esküszik?

KOCSMÁROS Neked nem!

SPIESZ *(átöleli Hermint)* A kis hópárduc!

CÍGLERFERI *(elesik)* Te! Te!

SPIESZ Először én jövök! Gyere, aranyoskám, gyorsan végzünk, megígérem! De előtte egy kicsit hadd csókoljalak meg! Egy kicsit a nyelvemmel...

Spiesz megcsókolja Hermint. Majd letolja a nadrágját, gatyában áll, az egyik kezében egy üveg ital, a másikban egy szivar. A kocsmáros tátott szájjal nézi. Spiesz monológba kezd.

SPIESZ *(Hermin előtt)* Én egy isten vagyok! Esküszöm, hogy orvosi hivatásomhoz mindenkor méltó magatartást tanúsítok. Orvosi tudásomat a betegségek megelőzésére, a betegek testi-lelki javára, betegségük gyógyítására fordítom. A hozzám fordulók bizalmával, kiszolgáltató helyzetével visszaélni nem fogok, titkaikat fel nem fedem. Egyenlő figyelemmel és gondossággal gyógyítok minden embert... Esküszöm az orvos Apollónra, Aszklépioszra, az összes istenre és istennőre, őket híva tanúul, hogy erőmhöz és belátásomhoz mértén teljesíteni fogom eskümet és alábbi kötelezettségemet.

Spiesz és Hermin el. Cíglerferi tántorog.

CÍGLERFERI Tőlem akár fel is pofozhatja! Megérdemelné! Benne van az árban! Ez a falu a legjobb hely! Ez a Gyula tényleg egy isten! *(Részegen szaval.)* Itt születtem én, ezen a szép nagy magyar rónaságon... *(Könnyezve nevet.)* Azt mondta... azt mondta az Gyuszi... hallod, Lázár? Azt mondta,

•
hogy először ő jön! Kitolta a nyelvét, mint egy kaméleon, hogy elsőként ő kapja be a legyet! Hé! Várjatok!

Majd Cíglerferi is Spiesz és Hermin után megy.

KOCSMÁROS Úristen! Mi történik itt?

A kocsmáros a fejét fogja.

KOCSMÁROS Esküszöm, nem értek semmit.

Mindenféle furcsa hang hallatszik a szobából. A hátsó bejárat felől a munkaközvetítő hivatalnok, Tótmisi érkezik. Terepszín ruhában, a hátán egy nagy, hosszú zsákkal.

HIVATALNOK Milyen jó, hogy adott kulcsot. A feleségem már hál' istennek alszik. Gondoltam, előtte egy kicsit beugrom.

KOCSMÁROS *(felocsúdik)* Ki az?

HIVATALNOK Persze, hogy én vagyok.

KOCSMÁROS Jaj, a Tótmisi! Idefigyelj, Misikém! Ne hülyéskedjél! A szívbját hoztad rám! De most már add vissza azt a kulcsot!

HIVATALNOK Csináltam valami rosszat?

KOCSMÁROS Ne gyere többet ide! Most nem tudok mindent elmondani. Majd máskor!

HIVATALNOK De hát az éjszaka az egyetlen, amikor az ember végre friss, szabad levegőt szívhat! Amikor végre önmaga lehet!

KOCSMÁROS Itt a konyakod! Aztán menjél! Nincs időm magyarázkodni.

HIVATALNOK Mi történt? Mik ezek a hangok?

KOCSMÁROS Semmi.

HIVATALNOK Nem hallod?

KOCSMÁROS Nem kell fizetni! Csak menj! Menjél most horgászni! Hallod?

HIVATALNOK Mi bajod van? Megbolondultál?

Abban a pillanatban nyílik a szobaajtó. Hermin, támolyog kifelé meggyötörten, szakadt ruhában, az arcán egy nagy lila folt. Jön Cíglerferi és Spiesz is, mindketten részegek.

SPIESZ Szép esténk volt! Ezt jól megünnepeltük!

CÍGLERFERI Milyen engedelmes!

A hivatalnok Hermint bámulja. Hermin megáll a kocsmá közepeén. Majdnem összeesik. A kocsmáros egy széket tesz alája.

SPIESZ Talán csaknem hallucinálok? Kikazok? Hányan lettek?

CÍGLERFERI Az ott Lázár, az meg...

Cíglerferi és Spiesz menekülne, de elhagyja őket az erejük.

KOCSMÁROS Ne szarjanak be! Ez csak a Tótmisi! Csak elfelejtettem mondani.

CÍGLERFERI Ezt el!

KOCSMÁROS A falu munkaügyi felelőse.

HIVATALNOK Csak semmi pánik! A konyakomért jöttem.

SPIESZ *(Tótmisi felé nyújtja)* Itt van!

CÍGLERFERI Esküdjön meg, hogy nem lát semmit!

HIVATALNOK Esküszöm. Nem látok. Semmit.

SPIESZ Ne esküdjön! Elöttem nem szükséges!

HIVATALNOK *(felismeri Hermint)* Nézd csak! Fekete Hermin!

A hivatalnok körbesétálja Hermint.

HIVATALNOK Most már itt is találkozunk?

SPIESZ Miért? Maga ismeri?

Hermin szótlanul ül a kistáskájával. Spiesz nevet.

SPIESZ Mégiscsak a falusi nyájból való!
CÍGLERFERI *(kiprűszköli az italt)* Ne mondjon ilyeneket!

Spiesz hahotázik.

SPIESZ Hová mész, Ferikém?
CÍGLERFERI *(keresgél)* Nem találom a gyertyatartót!
HIVATALNOK *(Herminhez)* Szóval maga is idejár.
HERMIN *(a kistáskáját szorongatja egy széken ülve)* Sem-
miség. Igazán semmi. Ne törődjön velem. Majd
rendbe jövök. De holnap nem megyek magához.
Azt hiszem, egy kicsit fáradt vagyok. Haza sze-
retnék menni. Most azonnal.
SPIESZ *(nevet)* Mindenszakszerűentörtént! Akisasszony
csak be tetszett ide jönni, egy órát töltött itt,
majd amikor távozni akart, egyszer csak hirtelen
hasra esett egy szék lábában, és beverte a fejét!
HIVATALNOK Különös.
SPIESZ Maga olyan hülye, hogy elhiszi, igaz?
HIVATALNOK Nincs okom kételkedni.
SPIESZ Tanúim is vannak.
HIVATALNOK Ostobaság. Már el is felejtettem.
SPIESZ *(a hivatalnokhoz)* Mi az a hátán?
KOCSMÁROS Horgászbót!
HIVATALNOK Horgászni? Nem járok én.
KOCSMÁROS Hogy?
SPIESZ Nem értem!
HIVATALNOK Ez itt valami egészen más.
KOCSMÁROS Én azt hittem. Minden este, amikor bejött, én
azt hittem.
HIVATALNOK Vadászni járok!
SPIESZ Ááá! A bűvös vadász!
KOCSMÁROS És hol vadászik?

HIVATALNOK A környéken.
 SPIESZ És mire lö?

HIVATALNOK Kizárólag nagyvadakra.
 SPIESZ Hányat sikerült eddig elejtenie?

HIVATALNOK Ezek védett állatok.
 SPIESZ Vagy úgy! Értem én!

HIVATALNOK Érti, doktor úr?
 SPIESZ Milyen nagyszerű ember!

KOCSMÁROS Nem értek semmit! Kérem, beszéljenek nyíltan!
 SPIESZ Lázár! Ért maga a vadászathoz? Ismeri a vadász-
 szat római istennőjét?

KOCSMÁROS Nem.
 SPIESZ Na, látja! Tanuljon egy kis mitológiát! Az én
 latinom kifogástalan.

KOCSMÁROS Záróra! Uraim! Záróra!
 SPIESZ Miféle záróra? Miről beszél?

Hermin feláll, az ajtó felé indul. Cíglerferi megrémül.

CÍGLERFERI (*toporzékol*) Hová megy? Megszökik! Fogják
 meg! Mindjárt megszökik!

A többiek Cíglerferit bámulják.

KOCSMÁROS Hová szökne, Ferikém?
 HIVATALNOK Holnap után úgyis hozzám jön.
 SPIESZ Rúgják ki!

Hermin egy pillanatra megáll az ajtóban, hátrafordul.

HERMIN Uraim. Köszönöm. Igazán jó volt önökkel.

Hermin el.

CÍGLERFERI Ringyó!

KOCSMÁROS Ugyan, miket beszélsz?
 SPIESZ Lázár! Ha még egyszer idejön, ha még egyszer idetolja a pofáját, feljelentem! *(A hivatalnokhoz)* Mit mondott, hogy hívják?
 CÍGLERFERI Az egyház nem fogadhat be ilyen éjjeli lepkéket.
 SPIESZ Lázár! Legyen rá gondja, hogy ide többé be ne tegye a lábát!
 KOCSMÁROS Igenis! Doktor úr!
 CÍGLERFERI Felszenteltük ezt a helyet is!
 KOCSMÁROS Most legjobb lenne, ha hazamennének és aludnának egy nagyot!
 SPIESZ *(a hivatalnokhoz)* Maga nem jön?
 HIVATALNOK Még egy kicsit maradnék.
 SPIESZ Ugyan mi dolga van?
 HIVATALNOK Bevetésen veszek részt.
 SPIESZ Bevetésen? Nem is hangzik rosszul! Akármilyen is az, mehetnénk mi is. Nem igaz?
 HIVATALNOK De csak a hátsó ülésen.
 SPIESZ Nekünk az is megfelel!
 CÍGLERFERI Nem tudok felállni!
 SPIESZ *(a hivatalnokhoz)* Mi újság munkaügyben? Sok jelentkező?
 HIVATALNOK Akad.
 SPIESZ De maga okos, igaz?
 HIVATALNOK Nálam a szociálisháló éppenséggel fordítva működik.
 SPIESZ Ez az! Végre valaki, aki ennyire akarja a szebb jövőt!
 HIVATALNOK Változás minden áron!
 SPIESZ Úgy legyen! Herr Freischütz!

Sötét.

Hetedik jelenet

Herminék háza. Hajnalodik.

PAPA Te vagy?

A papa felkapcsolja a kislámpát. Könnyű szél suhan át a szobán, meglibben a függöny. A papa föltápszkodik. Kikel az ágyból. Megáll a szoba közepén, az ablak felé fordul.

PAPA Mostanában olyan furcsa minden.

Csend.

PAPA Bujkálsz előlem.

Csend.

PAPA Hiába beszélek.

Csend.

PAPA Mire felébredek, eltűnsz.

Csend.

PAPA Csak fekszem ebben a sötét sírkamrában, és nincs erőm semmire.

Csend. A papa visszafekszik. Ajtónyikorgás. Érkezik Hermin.

PAPA Hermin!

HERMIN Mondtam, hogy jövök.

Becsukja a nyikorgó ajtót.

HERMIN Itthon vagyok.

PAPA Végre.

HERMIN Hoztam neked valamit. Egy kisennivalót. Mondtam, hogy aludjál!

PAPA Szorított a fejem! Már azt hittem, nem is jössz!

HERMIN Csak úgy végigmentem a főutcán, aztán vissza. Ezt megcsináltam háromszor. Le-föl. Jót tesz ez a sok esti séta. Pihentem is közben.

PAPA A kocsmánál, igaz?

HERMIN Miről beszélsz?

Csend.

HERMIN Beszéltem a doktorral.

PAPA Ilyen későn?

HERMIN Most ért rá. Sok a dolga. Egész délután operált.

PAPA Szóval nem felejtetted el megkérdezni.

HERMIN Holnap mehetünk is. Akármi is lesz, mi holnap odamegyünk.

PAPA A gyerekek?

HERMIN Holnap felhívom a rokonokat.

PAPA Mégiscsak van isten.

HERMIN *(a konyhapultnál a pénzt számolja)* Van. Nem is olyan kevés.

PAPA Mit mondasz?

HERMIN Csak azt, hogy holnap korán kelünk.

PAPA Megütött valaki, Hermin?

HERMIN Csak véletlenül beleszaladtam egy biciklisbe. Épp a Rózsikáék felől jött, én meg lehajoltam, hogy bekössem a cipőmet, az meg orron vágott a kerekével, az arcom beakadt a küllők közé!

PAPA Szép hazugság.

Csend.

HERMIN Jól kitaláltam, igaz?

Csend.

PAPA Nem volt nehéz rájönnöm.

Csend.

HERMIN Nem tudom én azt elmondani! Ne haragudj!

PAPA Nesze. Vegyél be te is valamit.

Hermin elveszi az orvosságot, bevesz belőle.

PAPA Mégis muszáj kérdezni valamit. A gyerekek tényleg jól vannak? Beszéltél velük?

HERMIN Most az a fontos, hogy legyen valami az asztalon. Aztán majd beszélünk. Most az a legfontosabb.

PAPA Minden éjjel rájuk gondolok. Bárcsak egyszer még láthatnám őket.

HERMIN Látni fogod.

PAPA Mikor?

HERMIN Pár hét az egész. Elintéztem.

PAPA Mit csináltál?

HERMIN Azt mondtad, nem teszel föl több kérdést.

A papa cigarettáért nyúl, rágyújt.

PAPA Jól van. Ezt még elszívom.

HERMIN Kérsz valamit enni? Hoztam egy kis bort és szalonnát.

PAPA Elég két falat.

*Herminből kitör a fájdalom, hirtelen odarohan az apjához.
Az ágyra borul.*

HERMIN Tudom, hogy erősnek kellene lennem! Tudom!
De nem bírom tovább!

PAPA Valahogy mindig bírni kell.

HERMIN Meg fogsz gyógyulni!

Hermin az apja ölébe hajtja a fejét.

HERMIN Te nem is tudod...

PAPA Mesélj!

HERMIN Nem is tudod, mennyire hiányoznak!

PAPA De tudom.

HERMIN Képtelen vagyok nélkülük élni.

Csend.

HERMIN Már hónapok óta nem láttam őket, nem hallot-
tam a hangjukat! Megismernek még?

PAPA Nem tehetsz róla, Hermin.

HERMIN Meghalok, ha nem jönnek vissza!

PAPA Mit tettél magaddal, Hermin?

HERMIN Én akartam. Nem hibáztathatok senkit.

PAPA Hogy nézel ki?

*Hermin elfut az apjától. Hátat fordít. Rágyújt. Nem válaszol.
A papa a fejét dörzsöli. Görcsbe rándul az arca. Mondani akar
valamit, de nem jön ki hang a torkán. Egy pillanatra légszomjjal
küzd.*

HERMIN Mit számít?

Csend.

HERMIN Holnap már minden másképp lesz. Elmegyünk a doktorhoz. Te egy kicsit ottmaradsz. Néhány nap csak az egész. Én majd minden nap meglátogatlak. Viszek almát meg narancsot. Mire visszajössz, talán már az unokáid is itthon lesznek. A többit meg szépen elfelejtjük. Szépen.

Csend.

HERMIN Papa?

Csend.

HERMIN Papa! Hallod?

Csend.

HERMIN Alszol?

Csend.

HERMIN Jobb, ha nem tudsz mindent.

Csend.

HERMIN Most mi van? Tényleg csak alszol?

Odarohan az apjához.

HERMIN Miért van nyitva a szád?

Hermin kétségbeesetten az ágy mellett.

HERMIN Most akarsz meghalni, amikor... amikor megvan a pénz? Amikor itt van! Itt van nálam! Ne most

halj meg! Kérlek! Ne tegyél ilyet velem! Hallod?
Nemsokára jönnek haza a gyerekek! Hallgass
rám egy kicsit! Hallod? Talán nem bocsátasz
meg? Bocsáss meg! Kérlek!

Sötét.

Nyolcadik jelenet

Faluvégi roma ház este. Odabenn: Robi, Jolika, a stoppos és a nagymutter. Szóla televízió. Természetfilm: fókák az Antarktiszon. A nagymutter pipázik, közben el-elszunnyad.

ROBI Nézd má! Ezek meg má mit csinálnak?

JOLI Nincs is lábuk!

ROBI Én ezt nem bírnám! Láb nekű?

A stoppos idegesen ücsörög.

STOPPOS Elnézést! Legalább rágyújthatok? Semmi más kérésem nincs. Ez az utolsó. Tényleg.

ROBI Mondtam má, hogy menjél ki! Ha cigizni akarsz, akkó állj az ajtó elé! Nehogy má nekem itt befüstöjjé mindent, öcsém! Nem otthon vagy!

NAGYMUTTER *(félébred)* No, oszt mi lett má azokkal a fókákkal?

ROBI Hallgasson má oda egy kicsit!

NAGYMUTTER Akkó hangosíjjad fő, fiam!

Robi hangosít a tévén. A nagymutter igazgatja a szemüvegét. A stoppos kisomfordál az ajtó elé.

ROBI Nehogy lelépj nekem!

STOPPOS Nekem bent is jó lett volna!

ROBI Ne pofázz!

A stoppos rágyújt a sötétben.

TÉVÉHANG Az Északi-sarkvidéken él a gyűrűsfóka, a pettyes fóka, a szalagos fóka, a kúpos fóka, a hólyagos fóka, a szakállas fóka és a grönlandi fóka. Az északi sarkkörön különböző összetételű a la-

kosság, ezen belül is a lakosság jelentős részét olyan népek teszik ki, akik bizonyíthatóan – friss DNS-minták laboratóriumi vizsgálata alapján – a távoli Ázsiából vándoroltak e zord éghajlatú területekre. Ezeknek a népeknek fő eledele a főkahús. Szigonnyal vagy manapság már puskával ejtik el a kiszemelt állatot, amely sokszor észre sem veszi a közeledő veszélyt, vidáman sütkérezik az errefelé oly ritka és rövid ideig tartó napfényben. Fontos, hogy a vadász pontosan megállapítsa a szélirányt, hogy a fóka érzékeny szimata által nehogy gyanút fogjon. A fóka elejtése viszonylag könnyű feladat, hiszen a fóka, kezdetleges és lassú mozgása birtokában, amúgy is csak nehezen menekülhet üldözői elől. Érdekesség, hogy az állatok közül éppen a fóka az, amely leginkább barátságos az emberrel.

JOLI Hé! Elalszó má! Robi!

ROBI Nem baj! Majd holnap elmeséled!

Hirtelen lövés hallatszik. A stoppos berohan, remeg keze-lába. Kintről nevetés, rövid énekszó.

ROBI A kurva anyjukat! Megint itt vannak! Szafariznak vagy mi! Oltsa le a lámpát, mutter!

STOPPOS Kik ezek?

NAGYMUTTER Tudja a devla!

Robi betolja a nagymamát a konyhaszekrény mögé. Robi és a Stoppos a szoba közepén fekszik, Joli félig az ágy alatt.

STOPPOS Látják, hogy nem én voltam? Látják?

ROBI Kuss!

JOLI Én nem gyüvök elő, csak ha má elmentek!

STOPPOS Itt a bizonyíték!

Csend. Tücsökciripelés. Fekszenek.

- JOLI Előgyühetek má?
STOPPOS Itt fogunk megdögleni a sötétben.
ROBI Várjál még egy kicsit.
NAGYMUTTER Olyan nagy a csend.
ROBI Kiküldjük a gádzsót.
NAGYMUTTER De aztán nehogy kilukasszák.
ROBI Mit okoskodik má, mutter?
JOLI Még szerencse, hogy a gyerekek diszkóba táncolnak.
ROBI És ha most gyűnnek haza?
JOLI Hagyjad má! Csak reggel szoktak.
ROBI Há nincs még reggel?
STOPPOS Rágyújthatok?
ROBI Menjél ki az ajtó elé, baszd meg! Nehogy befüstöjjé ide!
STOPPOS Mondtam, hogy nem én vagyok. Mondtam!
ROBI A kurva életbe, öcsém! Honnan tudtam vóna én azt?
STOPPOS Miért nem hitt nekem?
ROBI Nem hiszek én má senkinek!

Tücsökciripelés hangja. Hallgatóznak. A stoppos megelégteli a földön fekvést, feláll.

- ROBI Hová mész, öcsém?
STOPPOS Elegem van!
ROBI Szétlövik a fejed, baszd meg!
STOPPOS Elmentek már.

Kimerészkedik az ajtó elé.

STOPPOS Mondom.

Rágyújt.

STOPPOS Mit vannak úgy beszarva?

Kifújja a füstöt.

STOPPOS Csak a szentjánosbogarak.

Felkapcsolja a kinti villanyt. Abban a pillanatban lövések. A stoppos elesik, majd halálos félelemmel, remegve kúszik vissza a szobába.

STOPPOS Hogy basszák meg! Eltaláltak!

ROBI Ez hülye, baszd meg! *(A földön fekvő stopposhoz.)* Menjél má ki vissza, és oltsd má le azt a villanyt!

Fekszenek sorban a padlón.

ROBI Vérzel?

STOPPOS Egy kicsit. A lábam.

ROBI Megérdemelted!

JOLI Majd a nagymutter beköti.

NAGYMUTTER Mondtál valamit?

ROBI Kösse be neki a lábát!

Odakintről hangok. Éljenezés. Robi nem bírja tovább. Kirohan az ajtó elé.

ROBI *(kiabál, a hangja visszhangzik)* Gyere be, baszd meg! Ha olyan bátor vagy! Te lárvaarcú! Egyedül má ide se mersz jönni?

Csend.

ROBI LőjeteK, no! LőjeteK má le! Itt vagyok! Itt állok!

Csend.

ROBI Miért nem lőtök má? Beszartatok?

Csend.

ROBI Mi van?

*Csend. Hirtelen motorgyújtás hangja. Az autó elmegy. Csend.
Lassan mindenki előbújik.*

NAGYMUTTER Ezt jól elintézted, fiam.

JOLI Még jó, hogy szét nem lőtték a seggedet.

ROBI Most már hárman vótak.

NAGYMUTTER Hárman?

JOLI Mikó megyünk má el innen? Mikó?

ROBI Mutter! Megszámóta má a lóvét?

NAGYMUTTER Meg én.

ROBI Biztos benne?

NAGYMUTTER Számótam én valaha is rosszú? Csak egy baj van.

ROBI No mi?

NAGYMUTTER A kötőpíz! Anékű nem lehet. Anékű nem megy, fiam, semmi! Há mit iszunk majd?

ROBI A kurva életbe!

JOLI Tán csak nem az anyád anyját szidod?

ROBI Te meg mit szósz bele?

JOLI Nem szólok én.

ROBI Hát akkó mit mondtá?

JOLI Hozzá annyit, hogy mindenki örűjjon!

ROBI Mi kéne, Jolikám?

JOLI Kéne egy kis körömlakk. Má lepattogzik.
ROBI *(kiborul)* Már te is a véremet szívod? Má cigizni se lehet nyugodtan?

Robi rágyújt. Megkínálja a stoppost.

ROBI A kurva életbe. *(A stopposhoz.)* Akkó most rágyújthatsz. Most nem kő kimenni.

Tüzet ad a stopposnak.

ROBI De azért legközelebb gondókozzá egy kicsit! Leolthatnád azt a kurva villanyt.
STOPPOS Igyekezni fogok.

Robi és a stoppos cigiznek.

ROBI Maga csak számójjon, mutter! Majd a Joli segít! *(Jolira kiabál.)* Segícse má!
NAGYMUTTER Az egyik fele má megvan! *(Jolihoz.)* A körömlakkra is.
ROBI *(Jolihoz)* Látod? Minek beszélsz annyit? A jegyeket meg én megvettem. Meg én. Mindet.
STOPPOS Jegyeket? Igen? Tán csak nem elutaznak? Akkor végre én is hazamehetek?
ROBI Hová haza? Öcsém! Nem úgy van az!
STOPPOS Hogyhogy?
ROBI Téged elátkoztak.
STOPPOS És?
ROBI Nem emléksző? Téged elátkozott a nagymutter! Má hiába mész haza.
STOPPOS Hiába?
ROBI Persze, hogy hiába. Noked má nincs haza.
STOPPOS Nincs?

ROBI Má hogy lenne? A nagymutter úgy döntött, hogy te velünk jössz.

NAGYMUTTER Kell egy angol.

STOPPOS Hogy én? Hová?

ROBI Vankufferba. Te leszel a tolmács. Legalább a nagymutter megbecsül. Fizetni nem tud, de majd főz rád. Minek ácsorogná má az út szélén, amikor azt se tudod, hol vagy? Vankuffer az mégis Vankuffer.

STOPPOS Vankuver.

ROBI Mit mondsz?

STOPPOS Azt, hogy annak a városnak a neve helyesen Vankuver, és nem Vankuffer vagy mi.

ROBI Tőlem!

STOPPOS A Fraiser-canyon okozta aranyláz! A város a nevét George Vancouver brit felfedezőről kapta.

ROBI Helyes.

STOPPOS Már csak ez hiányzott!

ROBI Ha még sokáig itt maradunk, lelőnek, mint a disznót. Meg akarsz döglenni?

A stoppos levegőért kapkod.

STOPPOS Persze! Maguknak ott jó lesz. De nekem? Lehet, hogy én csak egy egyszerű stopposnak látszom, mégis szeretem a kényelmet. Nem tudnék ilyen rozsdás roncsok közt élni!

ROBI Háperszehogy! Lesz ott kényelem, öcsém! Majd mi csinálunk! Bennem aztán megbízhatok. A Robi nem baszott át még senkit! Itt dögöljek meg, ha nem úgy lesz!

NAGYMUTTER *(számol)* Már csak egy kicsi kő, fiam!

ROBI Hogy?

JOLI Ne szidd az anyád anyját!

ROBI Meg se szólaltam!
STOPPOS Mi lesz így velem?
NAGYMUTTER Már csak néhány üveggel kéne! Az útra!
ROBI Hé! Öcsém! Akkó lesz még egy feladatod! Figyelsz?

Sötét.

Kilencedik jelenet

*Egy városi kórház rendelője. Dr. Spiesz Gyula fehér köpenyben.
Az asztalnál egy nővér, Ibolyka írogat.*

SPIESZ Ibolyka! Hányan vannak?

NŐVÉR Mára tizenöten jelentkeztek be. Ebből hárman vizsgálatra, a többi pedig – akiket a múlt héten már megnézett – felvételt kérni jöttek az operációra.

SPIESZ Csak érne már véget ez a nap is.

NŐVÉR Másnapos?

SPIESZ Csak egy kicsit.

NŐVÉR Aztán hogy legyen?

SPIESZ Ja, igen, elfelejtettem! Most még ne mondjon senkinek semmit. Meglátjuk, mennyi lesz a borítékban. Valahogy adja a tudtukra! Ahogy szokta.

NŐVÉR Mostanában egyre kevesebb.

SPIESZ Cudar világot élünk.

NŐVÉR Majd elmennek máshová.

SPIESZ Menjenek csak! Aki többet kínál, azt rögtön felvesszük. A maradéknak mondja meg, hogy túl sok a várakozó. Ibolyka! Maga is tudja, hogy milyen fontos a szelekció. Aki megérdemli, az akár már holnap is jöhet.

NŐVÉR Mikor látogat meg, doktor úr?

SPIESZ Mamoziba megyek a feleségemmel. De a holnap után az jó. Rögtön a műtét után.

NŐVÉR Majd főzök valami finomat.

SPIESZ Ibolyka! Kérem, csak azzal a rohadt babakrémmel ne kenjen be! Majdnem lebuktam otthon. Mikor fürödtem, az a szar elkezdett habzani, majd eldugult tőle a lefolyó.

NŐVÉR Úgy végigmasszíroznám a testét!

SPIESZ Inkább hívja be a következőt.

NŐVÉR Tessék! Ki a következő?

Ibolyka kimegy. Odabenn Spiesz keresztretvényt fejteget, belemerül.

HANGOK *(kintről)* De hát nem is maga következik! Maga később jött!

NŐVÉR Tán csak nem gondolják, hogy kiülök, és egész nap magukat figyelem? Miért ilyen erőszakos? Miért nem tudja kivárni a sorát?

Megjelenik az ajtóban Hermin. A nővér a nyomában, tehetetlenül, a fejét csóválja.

NŐVÉR Doktor úr! Én mondtam neki.

A nővér becsukja az ajtót. Hermin rezzenetlen arccal a doktort nézi. Spiesz nem néz fel, keresztretvényezik.

SPIESZ Egyáltalán bejelentkezett? Micsoda arcátlanság. Az én prakszisomban még egyszer sem fordult elő ilyesmi. Lejáratja ezzel az egész kórházat!

NŐVÉR Mondja csak a nevét, kérem! Nem csodálkoznék azon sem, ha nem szerepelne a listámon. Én már semmin sem csodálkozom.

HERMIN Fekete Hermin.

Spiesz felemeli a fejét. Tekintete találkozik Herminével. Kiesik az újság a kezéből.

NŐVÉR Mikor született?

HERMIN 1970. május 16.

NŐVÉR Anyja neve?

HERMIN Varga Mária.

NÖVÉR Foglalkozása?
HERMIN Munkanélküli.
NÖVÉR Megvan! Itt van a listámon. De nem mára van
beírva. Mindegy. Foglaljon helyet. De máskor...

*Spiesz lassan feláll, tátog, nem jön ki hang a torkán,
levegőért kapkod.*

HERMIN Én vagyok az.

A nővér értetlenül nézi őket.

SPIESZ *(minden erejét összeszedi)* Mit akar?
HERMIN Ott vagyok a listán vagy nem?
NÖVÉR Végül is... ha a doktor úr... elfogadja...
SPIESZ Mit tehetek... magáért?
HERMIN Túl sokáig vártam.
NÖVÉR Ez csak természetes.
HERMIN Nem operálta meg az apámat.
SPIESZ Bármikor megoperálom.
HERMIN Borítékban kéri, igaz?
SPIESZ Ingyen is megcsinálom.

Csend.

SPIESZ Mit akar?

Hermin nekiront Spiesznek.

HERMIN Maga szemét! Utolsó szaralak!

*Hermin mindent az orvoshoz vág: könyveket,
széket, cserepes virágot.*

SPIESZ De hisz maga jött oda hozzám! Maga akarta!

NÖVÉR Hívjam a rendőrséget?
SPIESZ Ne! Csak azt ne!
HERMIN Szétverem a fejed! Hogy döglőnél meg! Te! Rohadék!
SPIESZ Menjen ki! Távozzon!
HERMIN Még hogy én menjek ki! Te szarházi! Hova küldesz te engem?
SPIESZ Kicsoda maga? Nem ismerem!
NÖVÉR Akkor hívom a rendőrséget!
SPIESZ Azt ne! Ibolyka! Menjen ki! Hagyjon minket magunkra! Menjen! És ne hívjon senkit! Majd később elmagyarázom.

Ibolyka kimegy.

IBOLYKA Szűzanyám!
HERMIN Még hogy nem ismeresz! Itt a pénzed! Ez mind a tiéd!

Hermin felkap egy ollót, Spiesz arca elé tartja.

HERMIN No, gyerünk! Nem ízlik? Rágjad csak!

Spiesz rágja a papírpénzeket.

HERMIN Az egészet! Mind! Finom, igaz?

Spiesz teli szájjal bólogat.

HERMIN Nem fog beletörni a fogad! Azt majd én töröm ki!

Spiesz az orra elé tartott ollót nézi.

SPIESZ *(térdel)* Hermin! Hagyja abba! Kérem!
HERMIN Már nevemet is megtanultad?

SPIESZ Hozza be az apját! Felejtse el a listát! Felejtse el
mindent!
HERMIN *(megáll, nézi az ollót, majd messzire eldobja)*
Késő. Az apám meghalt.

Csend.

SPIESZ Ha előbb szól, én megcsinálom. Pénz nélkül.
HERMIN Itt voltam. Pénz nélkül.
SPIESZ Sajnálom.
HERMIN Maga gyilkos.
SPIESZ Én csak ugyanazt teszem, amit a többiek.
HERMIN Aljas féreg.

Megszólal a riasztó. Sötét.

Tizedik jelenet

Lázár kocsmája. Odabenn félhomály. Hirtelen zajok a szellőzőnyílás felől. Csörömpölés. Egy férfi (a stoppos) próbálja átpréselni magát rajta, majdnem beszorul. Valaki hirtelen felkapcsolja a villanyt. Hermin az. Egy asztalnál ül, csendesen iszogot.

HERMIN Isten hozta!

A stoppos meg sem tud szólalni, meglepődik.

HERMIN (*mosolyog*) Megkínálhatom?

A férfi nem mer közelebb menni.

STOPPOS Azt hittem, zárva van.

HERMIN Én akkor jövök, amikor akarok.

STOPPOS Nem fél?

HERMIN Maga egyáltalán nem úgy néz ki.

Hermin mosolyog.

STOPPOS Kinevet?

HERMIN Olyan mulatságos. Figyelem már egy ideje.

STOPPOS Terepszemlét tartok.

HERMIN Mitől ilyen bátor?

STOPPOS Nem is tudom. És maga?

HERMIN Várnak a gyermekeim. Holnap megyek értük.

STOPPOS Akkor minek iszik?

HERMIN Olyan régen nem ittam már. Egy kicsit még gyászolok. De lassan ezen is túl kell esni.

STOPPOS Tán csak nem maga a tulajdonos?

HERMIN (*elővesz egy kulcsot a zsebéből*) Nálam maradt. Néhány hete. De majd visszaadom. Ismerem a kocsmárost.

Hermin rágyújt.

- HERMIN Ilyen jövedelmező dolog?
STOPPOS Nem mondanám.
HERMIN Akkor miért vállalta?
STOPPOS Magam sem tudom. *(Elindul a pult felé.)* Inkább én hívom meg egy italra!
HERMIN Nekem már oly mindegy.
STOPPOS De hát jönnek a gyerekei!
HERMIN Örök hála!

A stoppos hoz magának és Herminnek egy üveg bort.

STOPPOS Hagyja ezt!

Tölt mindkettejüknek. A Hermin által megkezdett bort a kukába dobja.

- HERMIN Tudja, hogy ki kéne hívnom a rendőrséget?
STOPPOS Tudom. De maga nem fogja kihívni. Maga nem olyan.
HERMIN *(nevet)* Egy ember a szellőzőben! Egy igazi rabló! Nem idevalósi, igaz?
STOPPOS Tolmács vagyok.
HERMIN Akkor mit keres itt?
STOPPOS Tényleg kíváncsi?

A stoppos Hermint nézi, aki mohón iszik.

- HERMIN Mit néz? Ez az utolsó. Esküszöm.
STOPPOS Mi lesz így magával?
HERMIN Ugyan! Eddig a kutya sem törődött velem.

Csend.

HERMIN Négy hónapja nem láttam őket. Tudja, mit jelent ez? De meg ne kérdezze, hogy miért?

STOPPOS Miért?

HERMIN Hű, de erőszakos! Nyaraltak. Nyaraltak és kész. A papának is mindig ezt hazudtam.

Csend.

HERMIN Kész csoda, hogy még élek!

Csend.

STOPPOS Egy kicsit én is így vagyok ezzel.

HERMIN Maga is? (*Nevet.*) Ez jó!

Csend.

STOPPOS Egy napon úgy döntöttem, hogy ott hagyok mindent. Hiába gürcöltem, nem változott semmi. Meguntam az addigi életemet. Az egész rohadt várost. Szép lassan eladtam a dolgaimat. Aztán elkezdtem utazni. Végigstopoltam az országot. Láttam a hegyeit, az erdőket, úsztam a folyókban. Egy beteg sast visszahelyeztem a fészkébe. Amit akar! Esténként pedig mindig kiszemeltem magamnak egy-egy magányos fát, leültem alá, és néztem, hogyan nyugszik le a nap. Olykor úgy érzem, más már nem is érdekel! Ha csak ez lenne az egyedüli elfoglaltságom ezen a világon, azt se bánnám.

HERMIN Miért ilyen őszinte?

Csend.

STOPPOS De aztán rájöttem, hogy... szóval valami... valami mégis... hiányzott. Sokáig nem tudtam, hogy mi.

HERMIN Most tudja?

STOPPOS Nem vagyok benne biztos.

HERMIN Mit akar csinálni?

STOPPOS Az ember annyiféle...

Hirtelen zörgés a szellőzőnél.

STOPPOS Most menjen! Gyorsan!

HERMIN Miért olyan sietős?

STOPPOS Meg sem kérdeztem a nevét!

HERMIN Hermin!

STOPPOS Majd holnap megkeresem. Hermin!

HERMIN De hogy?

STOPPOS Legyen a boltnál.

HERMIN Mikor?

STOPPOS Reggel tízkor.

HERMIN Nem! Inkább itt, a kocsma előtt!

STOPPOS Jól van!

Hermin elmenekül a hátsó bejáraton.

A stoppos a szellőzőhöz rohan.

ROBI Itt vagyunk, öcsém! Ezzel kifeszíted a zárat. Aztán siessé! Nem érünk rá!

Robi bead a szellőzőn egy feszítőt.

STOPPOS Biztos, hogy menni fog?

ROBI Egy perced van!

A stoppos próbálkozik.

ROBI Siessé má!
STOPPOS Megvan!

Az ajtó kinyílik.

NAGYMUTTER *(begördül, egy rozsdás pisztoly a kezében)* Fel a kezekkel! Gyerünk, fiam!

ROBI A kocsikint áll! Hordjunk mindent kifelé! Öcsém, nem hallasz? Te itt pityókázó, baszd meg, a mutter meg halálra hajtja magát? Kifelé az italokat a hűtőbű! Gyerünk! Mit állsz itt, mint egy tuskó?

NAGYMUTTER Ha valaki gyün, szójjatok!

ROBI MÉR nem pakósz?

STOPPOS Nem akarok én semmit... csak...

ROBI Mi bajod van, öcsém?

STOPPOS Tisztességes dolog ez?

ROBI Mi?

STOPPOS Elhordani mindent? Ezt valaki egyszer mind megvette drága pénzen. Mi meg csak úgy... Én törvénytisztelő vagyok!

NAGYMUTTER Nem tisztelgünk mi, fiam! Akkó má rég megdögtünk vóna!

ROBI *(a stopposhoz)* Ne csináld má! Baszd meg! Rád gyűtt az agyfosás? Kinek akarsz te tetszeni?

STOPPOS Jó! Értem én! Megértetek mindenkit!

ROBI *(odadob neki egy üveg vodkát)* Akkó pakójj!

STOPPOS Értem!

ROBI No, látod!

STOPPOS *(nézi a sok italt)* Nem is olyan rossz ez!

ROBI Ha elkapnak, az se nagy gáz! Pár nap alatt leülöd!

NAGYMUTTER Lövök, ha kő!

STOPPOS Ez komoly?

ROBI A mutter nem tud hibázni! És nem is tisztöl
senkit!
STOPPOS *(hoz néhány üveget)* Elég lesz már?
ROBI Mehetünk. Csukd be az ajtót!
STOPPOS Nem lehet!
ROBI Akkó is!

Sötét.

Tizenegyedik jelenet

Reggel. A kocsmá előtt. Érkezik Rózsika, a takarító.

RÓZSIKA Nyitva felejtette! Ez a Lázár egyre hülyébb! A kocsmárosoknak faluhelyen előbb-utóbb meglágyul az agya! Mindegy is. Legalább nem kell keresgélni azt a rohadt kúcsot. *(Leveszi a hátáról a takarítóeszközöket.)* Nekem csak ez van. Én má nem veszek újat. Engem má ezzel temetnek. Esküszöm, hiányozni fog! Nem is tudják, milyen francos jó dolog! Nem tehetek róla, de imádom a port! Szeretem, ahogy ráfújok, az meg csak száll, száll a fényben! Órákig el tudok rajta vacakolni.

Bemegy a kocsmáajtón.

RÓZSIKA No, itt má járt valaki ! De ez nem a Lázár! Úristen!

Kijön.

RÓZSIKA *(méltatlankodva)* Azé nincs minden ingyenbű! Még nekem se. Ez háromszó annyi munka. Én má nem bírom ezt. Eltűntek az italok is! Üres az egész pult! Jobb lenne tán később. Az az! Majd később! Má a zár se működik rendesen! Majd gyüvök később.

Rózsika felveszi a hátára az eszközeit, méltatlankodva elmegy. Érkezik Hermin, megáll, az óráját nézi. Le-föl járkál.

HERMIN Most mi a fenét csináljak?

Odasettenkedik. Megnézi az ajtót. Az nyikorogva kinyílik. Hermin gyorsan visszacsukja. Majd ijedten hátrálni kezd. Érkezik a stoppos.

HERMIN Ilyen korán?

STOPPOS Maga is!

Mindketten jobbra-balra tekintgetnek.

HERMIN Látom, hogy itt jártak tegnap.

STOPPOS Itt. Ez most nem a legjobb a hely a beszélgetésre.

HERMIN Majd közben nézzük, hogy jön-e valaki?

Csend.

STOPPOS A gyerekek?

HERMIN Jól vannak. Már beszéltem is velük. Délután megyek értük az állomásra.

STOPPOS Most végre boldog?

HERMIN El sem tudom én azt mondani. Egész éjjel virrasztottam. Nehogy azt higgye! Nem iszom többé. Elég volt. Befejeztem. Lezártam. Jaj! Még a nevét se tudom!

STOPPOS Tamás!

HERMIN Tamás.

STOPPOS Mit nézelődik annyira?

HERMIN Csak nem szeretném, ha most meglátnának.

STOPPOS Maga se?

Csend.

HERMIN Félig már össze is pakoltam.

STOPPOS Hová utazik?

HERMIN Fogalmam sincs. Egész éjjel csak ültem a bőröndömön. De semmi okos dolog nem jutott az eszembe. Tudja, nincs már semmi, ami idekötne.

Csend.

HERMIN Csak a szégyen.

Csend.

HERMIN Miért akart találkozni?

Csend.

STOPPOS Jöjjön velem!

HERMIN Magával?

STOPPOS Megyek Vankuverbe. Vagyis Vankufferba.

HERMIN Olyan messze?

STOPPOS Megátkoztak.

HERMIN Kicsoda?

STOPPOS Mégiscsak tolmács leszek.

HERMIN Mikor indul?

STOPPOS Még ma.

Csend.

STOPPOS Ne ijedjen meg! Hosszú lesz az út, és egy jó ideig nem leszünk egyedül. Mások is jönnek.

HERMIN Mások?

STOPPOS Biztos, ismeri őket. A faluvégről. Egy kis segítségre van szükségük. De utána szabadok leszünk.

Váratlanul érkezik a nagymutter a kerekesszékekkel.

NAGYMUTTER Új szemüvegem van ám! Végre látok! Há látom én! Ez mán igazi! Itt van az én okos ángolom! Egybű megismertelek! Nemsoká gyün a Robi is! Mi van má? Hát ez a nagysága meg? Csak nem adóellenőr? Honnan a fészkes fenébű?

STOPPOS Ő is velünk jön.

NAGYMUTTER Ő is?

STOPPOS *(bemutatja egymásnak őket)* Hermin. Ő meg a mutter! A nagymutter.

NAGYMUTTER Csókollak.

HERMIN Csókolom.

NAGYMUTTER Én vagyok a Robinak a nagyanyja. A Kolompár Robié. Ismer itt mindenki! Hogy engem ne ismernének?

STOPPOS Hogy döntött, Hermin?

NAGYMUTTER Nincs már idő, angyalom! Készen áll itt má minden! Most elmondom az utolsó imát! Ne sajnálj má semmit, aranyom! Ők se sajnálnak téged! Há minek az akkó?

STOPPOS De mutter! Ki akar itt imádkozni?

NAGYMUTTER Én meg a nagysága! Ha má itt van! Imádkozni bárhol lehet! Há el kő búcsúzkodni vagy nem?

STOPPOS *(Herminhez)* Haakarja, később elmegyek magával az állomásra. Segítek elhozni a gyerekeket.

NAGYMUTTER Há milyen ember az, aki nem látja az eget? Aki nem néz fő eccé sem? Átok van ezen a földön, és sötétség ül a szíveken! *(Cigányul imádkozik)* Amaro Dad Devla, kon san ando cheri, sunto t'avel tyo anav...

Hermin nem tudja, mit tegyen. A nagymutter megböki.

NAGYMUTTER Mire vár, angyalom? Há nem emlékszik má?

Hermin tördeli a kezét, először csak tátog, nehezen találja a szavakat. Lehunyja a szemét.

NAGYMUTTER ...t'avel tyi luma, t'avel tyi voja, sar ando cheri, kade vi kathe pej phuv.

HERMIN Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessek meg a neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod. A mennyben és a földön is.

NAGYMUTTER Amaro dyesesko manro de les amenge...

HERMIN Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, bocsásd meg vétkeinket, Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

NAGYMUTTER ...thaj jertisar amare bezexa, sar ame jertisaras amare dushmanenge.

HERMIN Ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól.

NAGYMUTTER Thaj na inger amen ande nasulimaste, thaj szlobodisar amen kathar o nasul...

HERMIN Mert tiéd az ország, hatalom és a dicsőség. Mindörökké. Ámen.

NAGYMUTTER ...ke tyiro-j o them, e zor, thaj e gloria, vi akanak thaj sagda.

*A nagymutter, Hermin és a stoppos távozik.
Érkezik Lázár, a kocsmáros.*

KOCSMÁROS Micsoda szar idő. Egy kicsit korán jött.

Nyitná kulcsával a kocsmáját.

KOCSMÁROS Mi ez? A kibaszott életbe! Valaki kinyitotta? Hé, ki van itt?

Lázár bemegy. Odabentről ordít.

KOCSMÁROS Hát ez meg? Szentségesszűzanyám! Kiraboltak!
Elvittek mindent! Az átkozottak!

Kiszalad a kocsmából.

KOCSMÁROS Tönkretettek!

Rázza az öklét.

KOCSMÁROS A fenébe! Hát nektek semmi sem szent?

Felemel egy követ, eldobja. Belerúg a nyikorgó kocsmajaajtóba. Bemegy. Majd néhány pillanat múlva már rohan vissza. Megáll az ajtóban egy bottal a kezében, fenyegetően.

KOCSMÁROS Élősködők!